

Pajukoski II tuulivoimapuisto, YVA-menettely

Liite 1, Lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomaisena toimiva Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus lähetti lausuntopyynnöt seuraaville tahoille YVA-ohjelman kuulemisvaiheessa:

BirdLife Keski-Pohjanmaa ry, Cinia Oy, Digita Oy, DNA Oy, Edzcom Oy, Elenia Oyj, Elisa Oyj / Coverage and Availability Services, Finavia Oyj, Kirjaamo, Fingrid Oyj / Ympäristö / Kirjaamo, Haikaran koulun vanhempainyhdistys, Haikaran maa- ja kotitalousseura ry, Herrfors Nät-Verkko Oy Ab, Ilmatieteenlaitos, Jokilaaksojen kelkkailijat, Jokilaaksojen pelastuslaitos, Junnonperän Erä ry, Jyringin kyläyhdistys ry, Jyringin Metsästysseura r.y., Kalajokilaakson ilmailukerho, Kauhalammen metsätie, Koskelan Metsästysseura r.y., Kulolan metsätie, Leppälän-Lahdenperän Kyläyhdistys ry, Liikenne - ja viestintävirasto Traficom, Luonnonvarakeskus Luke, Löytyn Kyläyhdistys ry, Suomen valtio / Metsähallitus, Metsänhoitoyhdistys Pyhä-Kala ry, MTK-Nivala ry, MTK-Pohjois-Suomi, MTK-Sievi ry, MTK-Ylivieska ry, Nivalan Eränkävijät r.y., Nivalan kaupunki, Nivalan Riistanhoitoyhdistys, Nivalan vesihuolto Oy, Nivalan yrittäjät ry, Oja- ja Ylivieskankylän metsästysyhdistys ry, Padingin maa- ja kotitalousseura ry, Pajukosken metsätien tiekunta, Perikurun metsätie, Peruspalvelukuntayhtymä Kallio /Terveysvalvonnan toimipiste, Pohjois-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Pohjanmaan luonnonsuojelupiiri ry, Pohjois-Pohjanmaan museo, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Pääesikunta, Operatiivinen osasto, Raudaskylän kyläyhdistys ry, Raudaskylän metsästysseura ry, Riistakeskus Oulu, Savela-Ojakylän kyläyhdistys ry, Sievin Järvikylän kyläyhdistys ry, Sievin Kukonkylän kyläyhdistys ry, Sievin Jokikylän kyläyhdistys, Sievin asemakylän kyläyhdistys, Sievin kunta / Kunnanhallitus, Sievin Riistanhoitoyhdistys, Sievin vesiosuuskunta, Sievin Yrittäjät ry, Sorviston kyläyhdistys ry, Suomen Erillisverkot Oy, Suomen luonnonsuojeluliiton Kalajokilaakson yhdistys ry, Suomen metsäkeskus Pohjoinen palvelualue, Telia Finland Oyj, Vesikolmio, Vähäkangas-Pylväs kyläyhdistys ry, Välikylän koulun vanhempainyhdistys, Väylävirasto, Ylivieskan kaupunki, Ylivieskan riistanhoitoyhdistys, Ylivieskan Vesiosuuskunta, Ylivieskan Yrittäjät ry

Tässä julkaistuista lausunnoista on tietosuojasyistä poistettu tarkemmat kiinteistö- ja yhteystiedot sekä lausuntojen johdantotekstit, joissa on referoitu nähtävillä ollutta arviointiohjelmaa (osoitettu ...). Verkkopalvelussa julkaistavasta lausunnosta on tietosuojasyistä poistettu yksityishenkilöiden nimet. Lausuntojen ja mielipiteiden alkuperäistä sisältöä on tässä verkkoversiossa paikoin tiivistetty. Alkuperäiset versiot mahdollisine liitekarttoineen on toimitettu hankkeesta vastaavan käyttöön. Lausunnot ovat seuraavassa aakkosjärjestyksessä.

Lausunnot

Cinia Oy

Cinia Oy:llä ei ole tällä hetkellä radiotaajuuksia käyttäviä tai kaapeleihin perustuvia viestiverkkoja Ylivieskan Pajukoski II tuulivoimapuiston suunnittelualueella, mutta

2.12.2022

huomioitavaa on, että kyseisen hankkeen vaikutusalueelle ei jatkossa voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä tai telekaapelointeja. Toteutuessaan tuulivoimapuisto haittaa, ja jopa estää, radiotietä käyttävien viestiyhteyksien rakentamista.

Cinia Oy:llä ei ole muuta lausuttavaa edellä mainittuun tuulivoimapuisto-hankkeeseen.

Digita Oy

...

Digitan antenni-tv vastaanottoneuvonnassa Digita Infossa on ajantasainen ja kattava tieto antenni-tv:n vastaanotto-olosuhteista. Vaikutusalueella ei ole todettu katvealuetta.

Digita toteaa, että tuulipuistot voivat aiheuttaa merkittävää haittaa antenni-tv:n vastaanottoon ennen kaikkea radio- ja tv-lähetysasemaan nähden puiston takana olevissa asuin- ja lomarakennuksissa. Vastaanotto-ongelmat voivat syntyä jo yhdenkin tuulivoimalan tapauksessa. Pahimmillaan tuulivoimala voi estää tv-signaalin etenemisen kokonaan.

Antenni-tv lähetyksiä käytetään myös viranomaisten vaaratiedotteiden välityskanavana. Tuulivoiman aiheuttaessa häiriön antenni-tv vastaanottoihin vaikuttaa se tällöin myös vaaratiedotteiden saatavuuteen ja sitä kautta yleiseen turvallisuuteen. Tämän vuoksi vaikutukset antenni-tv vastaanottoihin tulisi ottaa huomioon myös turvallisuuteen liittyvien vaikutuksien arvioinnissa.

Antennitelevisiion vastaanotto-ongelmien syntymisen estämiseksi onkin erittäin tärkeää tutkia suunnitellun tuulivoimalan vaikutus antenni-tv lähetyksen näkyvyyteen jo hyvissä ajoin ennen rakennuslupien hakemista ja myöntämistä, ja mieluiten jo ennen tuulivoimalan sijaintipäätösten tekemistä.

Esitämme, että kaavoituksen edetessä, viimeistään rakennuslupien myöntämisvaiheessa:

- hankevastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma tuulivoimalan valtakunnallisen radio- ja tv-verkon lähetyksille aiheuttamien häiriöiden estämiseksi tai poistamiseksi, tai mikäli suunnitelman laatiminen hakemusvaiheessa ei ole mahdollista, hankevastaavan tulee sitoutua laatimaan ja toimittamaan konkreettinen suunnitelma häiriöiden poistamiseksi viranomaisen asettamaan määräpäivään mennessä; ja
- tarvittaessa täsmennetään, että tuulivoimahankkeen hankevastaava häiriön aiheuttajana on velvollinen huolehtimaan häiriöiden poistamisesta sekä siitä aiheutuvista kustannuksista.

Eduskunnan liikenne- ja viestintävaliokunta on mietinnössään (LiVM 10/2014 vp - HE 221/2013 vp) todennut, että tuulivoimahäiriössä häiriönaiheuttaja huolehtii tilanteen korjaamiseksi tarvittavista toimenpiteistä ja myös vastaa kustannuksista. Valiokunta on jo aiemmin katsonut, että tämän kaltaisen aiheuttaja vastaa -periaatteen tulisi olla yleisemminkin taajuuksien häiriöiden yhteydessä noudatettava lähtökohta.

Digita toteaa, että antenni-tv:n verkko-operaattori Digitan velvollisuuksiin ei kuulu tuulivoimaloiden tv-lähetyksille aiheuttamien häiriöiden korjaaminen, vaan vastuu kuuluu häiriöiden aiheuttajalle. Näin ollen tuulivoimahankkeesta vastaavan on esitettävä konkreettinen suunnitelma häiriöiden estämiseksi ja poistamiseksi sekä otettava vastuu häiriöiden poistamisesta sekä niistä aiheutuvista kustannuksista.

2.12.2022

Digita toteaa, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt ja niiden vaikutukset ja vaikutusalueet voidaan riittävällä suunnittelulla nykyisin ennustaa. Tämän lausunnon kohteena oleva tuulivoimahanke voi muodostaa häiriöitä yhteisvaikutuksena toisien tuulivoimahankkeiden kanssa. Häiriön poistokeinoja toteutettaessa on otettava huomioon myös alueen muut mahdolliset tuulivoiman rakentamishankkeet.

Lisäksi Digita toteaa, että tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden hoitamisessa ei valitettavasti ole alalle syntynyt yleisiä käytäntöjä. Tuulivoimaloiden aiheuttamat häiriöt voivat pahimmillaan estää kokonaan antenni-tv signaalin vastaanoton. Erityisesti tilanteessa, jossa olemassa olevan tv- ja radiolähetyksiaseman lähistölle sijoitetaan useita tuulivoimaloita, voidaan pahimmassa tapauksessa ajautua tilanteeseen, jossa tv-signaalin eteneminen estyy kokonaan.

Sen vuoksi onkin erityisen tärkeää, että tuulivoimaloiden tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt pyritään välttämään hyvissä ajoin etukäteen jo voimaloiden suunnittelu- vaiheessa tuulivoimaloiden ja verkko-operaattoreiden välisellä yhteistyöllä. Ellei näin tehdä, riskinä on, että tuulivoimaloiden roottoreiden kotitalouksien tv-vastaanotolle aiheuttamat häiriöt jäävät korjaamatta ja kotitalouksien kärsittäviksi. Tästä on jo olemassa valitettavia esimerkkejä (esim. Pori Peitto). Tuulivoimayhtiöt tulee siten jo kaavoitus- ja rakennuslupavaiheessa velvoittaa huolehtimaan siitä, että tuulivoimalat sijoitetaan alueelle siten, että häiriöitä kotitalouksien antenni-tv:n vastaanotolle ei aiheudu. Viranomaisten tulisi päätöksessään tuoda selvästi esiin myös se, että mikäli huolellisesta ennakosuunnittelusta huolimatta tuulivoimalat kuitenkin aiheuttavat häiriöitä tv-vastaanotolle, tulee niiden myös huolehtia häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Digita suhtautuu myönteisesti tuulivoiman käyttöön energianlähteenä. Jo toteutetut tuulivoimalat ovat kuitenkin osoittaneet, että tv-lähetyksiasemien jälkeen rakennetut tuulivoimapuistot voivat aiheuttaa olennaisia häiriöitä tv-vastaanottoon. Mahdollisten tuulivoimaloiden aiheuttamien häiriöiden korjaaminen ei kuulu Digitan velvollisuuksiin ja televisiovastaanoton varmistamiseksi alueella on erittäin tärkeää, että tuulivoimatoimija huolehtii aiheuttamiensa häiriöiden poistamisesta ja niistä aiheutuvista kustannuksista.

Elenia Verkko Oy

...

Elenia Verkko Oy:llä ei ole muuta huomautettavaa Pajukoski II tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta.

Fingrid Oyj

..

Yleistä: Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmän toimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojen mukaisesti. Yhtiön on hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät veloitteet pitkäjänteisesti siten, että kantaverkko on käytövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämisen velvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan. Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittämisehdoissa (YLE). Liittämisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittämisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan

2.12.2022

sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti.

Tuulivoimapuisto: Fingrid Oyj:llä ei ole kommentoitavaa arviointiohjelmasta eikä osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta. Muiden kuin Fingrid Oyj:n omistamien voimajohtojen osalta teidän tulee pyytää erillinen lausunto voimajohtojen omistajilta.

Ilmatieteenlaitos

...

Ilmatieteen laitoksella ei ole lausuttavaa Pajukoski II tuulivoimapuiston (Ylivieska) ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan, koska alue on yli 20 km päässä lähimmästä laitoksen säätutkasta.

Jokilaaksojen Pelastuslaitos

...

Pelastuslaitosten kumppanuusverkoston tuulivoimaloita koskevissa ohjeissa todetaan, että tapahtuneissa onnettomuuksissa tuulivoimaloiden lavan osia on voinut lentää jopa 500 metrin etäisyydelle ja normaalioloissakin lavoista irtoava jää voi pudotessaan aiheuttaa vaaraa ihmisille. Pelastuslaitosten kumppanuusverkosto suosittaa palo- ja henkilöturvallisuuden osalta yli 1 MW tuulivoimaloilla 600 metrin suojaetäisyyttä asutukseen sekä vaarallisten aineiden laitoksiin ja varastoihin, ellei tuulivoimalalle laadittu vaaranarviointi edellytä tätä pienempää tai suurempaa etäisyyttä. Pelastuslaki (379/2011) edellyttää rakennuksen omistajalta ja haltijalta sekä toiminnanharjoittajalta huolellisuusvelvollisuutta (4 §), omatoimista varautumista (14 §) ja pelastussuunnitelman laatimista (15 §). Toiminnanharjoittajan tulee varautua omatoimisesti tuulivoimaloiden konehuonepaloihin, koska pelastuslaitoksella ei ole mahdollisuutta sammuttaa niitä. Tuulivoimaloiden paloturvallisuuden pohjana suositellaan käytettävän Suomen Pelastusalan keskusjärjestön opasta SPEK opastaa 28; Tuulivoimaloiden paloturvallisuus (2013) sekä Finanssialan Keskusliiton ohjetta Tuulivoimalan vahingontorjunta (2017). Pelastuslaitoksen toimintamahdollisuudet tulee varmistaa suunnittelemalla ja rakentamalla tiestö siten, että se mahdollistaa pelastusajoneuvojen toiminnan alueella mahdollisen pelastustoiminnan aikana. Tuulipuiston tulisi olla saavutettavissa vähintään kahdesta suunnasta. Pelastusviranomaisen pyytää huomioimaan rakentamisen aikaisen raskaan liikenteen ja mahdolliset polttoaineiden ym. kemikaalien aiheuttamat riskit sekä metsäpalovaaran.

Leppälä-Lahdenperä kyläyhdistys

Tuulivoimaloita / kaavaa koskeva lausunto: Sievissä on kunnan toimesta valmis teillä tuulivoimastrategia, jossa on tarkoitus määritellä, miten Sievissä toimitaan tuulivoimahankkeissa. Tuulivoimastrategia on tarkoitus saada valmiiksi kevään 2023 aikana. Kuntalaiset, Kyläneuvosto ja osa valtuutetuista ovat tehneet aloitteen, että ennen strategian valmistumista Sievissä ei edistetä yhtään tuulivoimahanketta. Kyläneuvosto on antanut lausunnon strategiatyöryhmälle, jossa todetaan, että Sievissä ei tule edistää mitään muita tuulivoimahankkeita, kuin niitä, jotka on osoitettu tulevassa maakuntakaavassa kyllä-alueiksi tuulivoimalle. Leppälä-Lahdenperän kyläyhdistys on samaa mieltä Pajukoski II hankkeesta, että sitä ei tule kaavoittaa tulevaa maakuntakaavaa vastaan. Pajukoski II hankkeen yhdeksän eteläisintä myllyä on sijoitettu tulevan maakuntakaavan ei-alueelle. Ylivieskan kaupungin tulee huomioida kaavoituksessaan jo nyt tuleva maakuntakaava ja jättää alueen eteläinen osa kaavoittamatta. Ely keskuksen tehtävänä on hankkeen valvojana varmistaa, että kaikki lait ja asetukset tulevat täyttymään ja

2.12.2022

huomioiduksi tässä hankkeessa. Perustuslain 2 luku (perusoikeudet) 6 momentti (yhdenvertaisuus) ”Ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella”. Miten tämä perustuslain kohta toteutuu, jos Lahdenperän kylän asukkaiden maisema, luontoarvot ja kiinteistöjen arvot romahtavat tulevan tuulivoimapuiston myötä? Samoin voidaan kysyä, kuinka toteutuvat saman lain momentit 15, 17 ja 20? Nythän suurin osa tuulivoimapuiston tuotamasta sähköstä tullaan käyttämään Etelä-Suomessa ja kuitenkin tuotannosta aiheutuvat haitat tulevat meille. Kaiken lisäksi lainsäädäntö mahdollistaa tuulivoimapuiston rahavirtojen siirtymisen eurooppalaisten sijoittajien haltuun, ilman verojen maksua Suomeen. Taas kerran kaikki haitat jäävät meille paikallisille ja hyödyt valuvat muualle.

Kaavoittaja itse toteaa, että sähkönsiirtolinjaksi on valittu eteläisin vaihtoehto, jotta Ylivieskan asutus voi laajentua Latvalantien suuntaan. Koko laajuudessaan toteutuva Pajukoski II tuulivoima puisto ja sen sähkönsiirto tulee estämään Lahdenperän kylän kehittymisen lähes täysin. Samalla esitämme, että hankkeessa oleva V2 vaihtoehto 9 eteläisintä myllyä vaihdetaan vastaamaan tulevaa maakuntakaavaa ja puisto toteutetaan ns. pohjoisena vaihtoehtona Pajukoski I puiston itäpuolelle Kauhalammen ympäristöön. Siinäkin tapauksessa vähimmäisetäisyys Lahdenperän asutukseen tulee olla vähintään 5 km. Kaikista mallinuksista ja selvityksistä huolimatta olemme Lahdenperällä joutuneet toteamaan, että mitkään luvatut meluvaikutukset eivät ole toteutuneet Pajukoski I osalta, joten emme usko, että ne tulevat toteutumaan myöskään Pajukoski II hankkeessa. Nykyisellään Pajukoski I puiston 3Mw myllyistä, joiden kokonaiskorkeus on 240 m kantautuu ääni tietyissä olosuhteissa 5 km asuinrakennusten sisälle asti (tiedyt sijainnit). Pajukoski I puiston äänet kuuluvat ulkona pahimmillaan yli 8 km päähän, joten melumallinuksissa on isoja puutteita suhteessa todellisuuteen. Lainkirjain ei ehkä ylity miltään osin, mutta on täysin kohtuutonta saada naapurikaupungin tuulivoimapuistosta kyseinen meluhaitta omaan kotiin, kun kyseisestä puistosta ei ole käytännössä mitään höyryä meille haittojen kärsijöille. Meitä alueen asukkaitahan ei kiinnosta se, että mallinnus on tehty jonkun tietyn standardin mukaan tietyllä ohjelmistolla, jos ja kun se ei kätele todellisuuden kanssa missään kohtaa. Syyt kohtaamattomuuteen on varmasti puutteellisissa lähtötiedoissa (alueen erityispiirteiden mallinnus ei onnistu), tai sitten mallinnukset on tarkoituksella tehty näyttämään siltä, että päättäjät voivat päättää, kun lain kirjain ei ylity. Äänen etenemisestä meidän paikallisissa olosuhteissamme antaa jonkinlaisen kuvan sekin, että Sievin kirkonkello kuuluu Lahdenperän alueella vaikka etäisyyttä kirkkoon on vähintään se kolme kilometriä. Lahdenperällä ei yöllä ole taustamelua käytännössä ollenkaan ilman tuulivoimaa ja öisin Ylivieska-Sievi välisen maantien liikennekin on todella vähäistä. Liikenteen melusta ei oikeastaan voida edes puhua, sillä se on käytännössä niin hetkellistä, että se ei muodostu häiritseväksi meluksi, edes päivisin (vaikka ajoneuvojen määrä on yli 3000 ajoneuvoa vrk). Tuulivoiman osalta asia on toisin, niistä lähtevä ääni on erittäin epämiellyttävää, kun se jatkuu ja jatkuu, niin kauan kunnes tuulen suunta muuttuu tai tuuli tyntyy kokonaan.

Näistä mahdollisesti tulevista haitoista tulemme vaatimaan kiinteistöjen arvonalenemisista täydet korvaukset Ylivieskan kaupungilta, joka toimillaan mahdollistaa tuulivoimarakentamisen liian lähelle asutusta. Ely keskus on omalta osaltaan myös mahdollistamassa tätä liian lähelle asutusta rakentamista. Ely voi valvovana viranomaisena määrätä tuulivoimapuistolle, sellaiset ympäristöehdot, että hanketta ei ole enää taloudellisesti järkevää toteuttaa liian lähelle asutusta ja luonnon kannalta liian haavoittuvaan ympäristöön. Arvon alentumiskorvaukset tullaan tekemään eurooppalaisten tutkimusten pohjalta. Suomessa on tehty yksi ainut

2.12.2022

nollatutkimus tuulivoimarakentamisen vaikutuksista kiinteistöjen arvoon, joten sitä ei voida huomioida mitenkään. Kyseisen tutkimuksen on tilannut Suomen tuulivoimayhdistys, joten sillä ei ole minkäänlaista uskottavuutta. Saksasta, Tanskasta, Ruotsista ja Ranskasta löytyy tutkimuksia, joissa on todettu kiinteistöjen arvojen tippuvan 15–45 %, kun tuulivoima puisto on rakennettu kymmentä kilometriä lähemmäksi kiinteistöä. Joten korvausvaatimukset tulevat olemaan 45 % kiinteistöjen arvosta ennen tuulivoimarakentamista (Pajukoski I). Koska eurooppalaiset sijoitusyhtiöt ovat tulossa meidän asuin ympäristöön, on kohtuullista, että meille myös maksetaan eurooppalaisella mittapuulla kiinteistöjen ym. omaisuuden arvon alenemat.

YVA-raportissa tunnistetaan paljon asioita, jotka tuodaan myös suhteellisen hyvin raportissa esille, mutta johtopäätöksissä / vaikutusten arvioinnissa on selkeää vähättelyä tuulivoimaloiden vaikutuksesta kaikkeen. Kokonaisuutena vaikutusten arvioinnissa näyttää kuitenkin aina kokonaistaloudelliset syyt ja Euroopan ilmastavoitteen ajavan paikallisten luontoasioiden, ihmisten ym. arvojen ylitse. Alueen erityispiirteitä ei haluta tuoda esille riittävällä tavalla. Koko hankealueen ympäristö on todella tasaista ja myllyt vaikuttavat hyvin laajalle alueelle (myllyt näkyvät helposti yli 50 km päähän selkeillä keli olosuhteilla varsinkin öisin). Kaikkien alueen tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksia ihmisten elinympäristöön ei ole riittävästi kartoitettu. Mihin ilmansuuntaan alueen asukkaille jää se suunta, jossa ei ole näkyvillä tuulivoimaloita? Mikä muu rakentaminen on vaikuttanut ihmisten elinympäristöön maaseudulla yhtä paljon, kuin nykyinen tuulivoima rakentaminen? Lyhyt vastaus edelliseen on, ettei mikään rakentaminen ole muuttanut ympäristöä näin rajusti ja vieläpä visuaalisesti ja äänellisesti. Mitkä tämän rakentamisen vaikutukset tulevat olemaan pitkällä aikavälillä alueella asuviin ihmisiin ja luonnon eläimiin? Kuka kantaa vastuun ja miten? Koru lauseet raporteissa ei pelasta yhtään ihmistä, eikä eläintä. Oikeanlaiset päätökset ja käytäntöön tulevat tuulivoima rakentamisen rajoitteet sen sijaan mahdollistavat turvallisen ja viihtyisän elinympäristön tulevaisuudessa ihmisille ja eläimille. Pajukoski II puistohankkeen vaikutukset Lahdenperän kylän asukkaiden oman kyläympäristön virkistyskäyttöön muuttuvat rajusti ja paljon. Tässä kohtaa / käytettävissä olevassa YVA-raportissa ei ole mainintoja Lahdenperän kevyenliikenteen väylästä, vireillä olevasta Frisbee golf -radasta ja laavusta Kumpon harjulle. Lisäksi alueen metsästysmahdollisuudet ja metsästyksen virkistysarvot muuttuvat luonnonrauhan kadotessa. Tokihan se luonnonrauha on osittain jo menetetty Pajukoski I -hankkeen takia. Tietysti sama luonnonrauhan häviäminen koskee kaikkea luontoon liittyvää tekemistä, kuten marjastus, sienestys, valokuvaus, retkeily, umpihanki hiihto ym. YVA-raportissa kohdassa 9.2.1 Yhdyskuntarakenne ja maankäyttö, asutus ja väestö -kohdassa on Sievin osalta selkeä asiavirhe. Sievin väestö ja varsinkin lapsiperheet asuvat tasaisesti jakaantuneena Sievin kaikilla kylillä Kiiskilä / Karjula, Jokikylä, Järvikylä, Kirkonkylä / Hainkola, Lahdenperä / Leppälä (sisältää Heusan), Jyrinki, Vanhakirkko / Markkula, Asemakylä / Korhonen, Kukonkylä (sisältää Huhtalan). YVA-raportin kohtaan 9.3.17 Muinaismuistot ja arkeologiset löydöt kohtaan mainittakoon, että Kiurunkaan arkeologisten kaivausten 2017-2022 perusteella on todennäköistä, että koko Evijärven alueen rannat ja saaret ovat kivikautisia asuinpaikkoja, joita ei ole tutkittu, kartoitettu tai arvioitu juurikaan. Suunniteltu sähkönsiirtoreitti SVE 3 kulkee osin Evijärven kuivatulla osalla. Evijärven aluerajaus oli ainakin alkuperäisessä kartta-aineistossa todella pieni verrattuna sen todelliseen kokoon eli nykyiseen Evijärven viljelyalueeseen verrattuna.

Kohta 9.8:Linnusto Tuulivoimahankkeen päivitetty Muuttolintujen pääreitit -selvitys 2022 eroaa YVA-raportissa olevasta aineistosta. Kurjen osalta Sievi sekä Iso ja pieni mällineva kuuluvat päivitetyn aineiston perusteella päämuuttoreitille ja se tulee hankkeessa huomioida. Lisäksi alueen erityispiirteisiin kuuluu se, että kurjet

2.12.2022

yöpyvät Iso ja Pikku Mällinevan (paikallisesti vain Mällineva) natura-alueella ja ne siirtyvät aamuisin ruokailemaan Evijärven peltoaukealle ja palaavat jälleen yöksi Mällinevalle. Tätä päivittäistä liikennettä jatkuu päivittäin siihen asti, että kurjet lähtevät Etelään. Lintujen muuttoliikenne alkaa elokuussa ja päättyy syksystä riippuen syys- tai lokakuussa. Kurkien seassa samaan aikaan muuttomatkailla ovat hanhet (ainakin metsä- ja valkoposkihanhia). Syksyn viimeiset muuttajat ovat yleensä joutsenet ja nekin tekevät samoin ruokailun ja yöpymisen suhteen. Tuo päivittäinen siirtymä tapahtuu todella kapealta alueelta Mällinevalta Lahdenperän kautta järviaukealle. Kaikki mahdolliset lentoesteet muuttolintujen reitillä ovat niille todella vaaraksi. Ruokailulennot tapahtuvat todella matalalla, toki kelistä ja muista olosuhteista riippuen. Kaikkien muuttolintujen määrä vaihtelee vuosittain, mutta määrä vaihtelee 150–2000 kurkeen. Keväällä määrät ovat pienempiä ja toki py-sähdysaika on todella paljon lyhyempi. YVA-raporttiin on ilmeisesti tehty laskentoja syksyllä 2022. Kurjet tosin lähtivät tänä syksynä poikkeuksellisen aikaisin Etelään. Joten jos maastolaskenta on toteutettu syykuun puolenvälin jälkeen, niin kurkien havaittu määrä on todella pieni.

Muuttolintujen lisäksi Lahdenperällä ja Mällinevan alueella elää / liikkuu todella monia haukkoja, joista osa uhanalaisia (Ruskosuohaukka, Niittyhaukka ja Sinisuo-haukka). Osa uhanalaisten haukkojen havainnoista itsellä on tosin jäänyt kertaluontoisiksi. Lisäksi alueella asuu pöllöjä ja lepakoita ja monia harvinaisiakin lintuja. Mällinevalla vierailee, pesii todella paljon eri lintu lajeja joista osa uhanalaisia esim. Lapinsirri. Kaikkien linnustoselvitykset näyttävät tässä kohtaa todella pin-tapuolisilta ja kiireellä tehdyiltä. Itse tänä syksynä n.70 h metsällä kulkiessa ei kaikkia lajeja ole vielä vastaan tullut, joita kuitenkin yleensä vuosittain alueella näkee, joten maastossa vietetty aika on varmasti suhteessa havaintojen määrään. Muut eläimet. Hanke alueella on nähty ja tavattu kaikkia Suomen suurpetoja vuosittain. Havainnot eivät ole yksittäisiä sattumia vaan toistuvia tapahtumia. Havainnot ovat näkö ja jälki havainnot, joiden perustella on pääteltävä, että hankealue kuuluu niiden reviirille. Tulevan tuulivoima puiston alueella ja sen lähiympäristössä asuu lähes kaikki Suomen luonnossa elävät eläimet noiden suurpetojen lisäksi (Hirvi, Metsäpeura, Metsäkauris jne.). Osa alueen eläimistä on uhanalaisia ja sen vuoksi niiden elinympäristö tulisi säilyttää nykyisellään / muuttumattomana.

Sähkönsiirtoa / kaavaa koskeva lausunto: Sievissä on kunnan toimesta valmis-teilla tuulivoimastrategia, jossa on tarkoitus määritellä, miten Sievissä toimitaan tuulivoimapuistojen sähkönsiirtolinjojen suhteen. Sievin kyläneuvosto on tehnyt aloitteen strategiatyöryhmälle, että kaikissa tuulivoimahankkeissa Sievin kunnan alueella kaikki sähkönsiirto tulee toteuttaa maakaapelointina. Kyläneuvosto on kunnanhallituksen perustama toimielin, jossa on Sievin kaikkien kyläyhdistysten edustus. Sähkönsiirtolinjan kulkureitin maanomistajille tulee maksaa kunnallinen korvaus menetetyistä maista. Kunnallinen korvaus ei ole valtion perushinnoittelumekanismin mukainen korvaus sähkönsiirtolinjoille. Tuulivoimapuisto tarvitsee toimivan sähkönsiirtolinjan tuottaakseen tulosta osakkeen omistajilleen, joten sähkönsiirtolinja on osa tuulivoimapuistoa ja sitä myöten täydessä korvausvelvollisuudessa sähkönsiirtolinjan kulkureitin maanomistajille. Hankesuunnitelmassa oleva sähkönsiirtolinja SVE3 kulkee poikittain muuttolintujen kulkureittiin nähden Lahdenperän kylän kohdalla. Muuttavat kurjet, hanhet ja joutsenet kerääntyvät Evijärven järvikuiviolle levähtämään ja kokoamaan suurempia parvia syksyisin ja keväisin. Nämä peltoaukealla / järvellä ruokailevat muuttolinnut lentävät yöpymään Mällinevan natura-alueelle ja aamun tullen palaavat ruokailemaan järviaukealle. Tästä, johtuen päivittäin lentävien lintujen määrä on todella suuri ja linnut lentävät todella matalalla molempiin suuntiin. Lintujen reitille ei voi, eikä saa rakentaa millään perusteella sähkönsiirtolinjaa ilmalinjana Lahdenperän / Heusan alueelle. Pajukoski II puisto ja sen sähkönsiirto SVE3 ilmalinjana toteuttaen estää

2.12.2022

käytännössä koko Lahdenperän kylällä uudisrakentamisen ja asumisen laajentamisen. Sievissä asutus on jakautunut elinvoimaisille kylille. Sievin kylien elinvoimaa ja kehittymistä ei voi eikä saa estää Ylivieskan kaupungin kaavoitus ja sen mahdollistama teollisuusrakentaminen.

Luonnonvarakeskus

...

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan. Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslain (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) luetteluihin riistalajeihin. Hankealueelle on tehty pesimälinnustoselvityksiä 2014 ja muuttolinnustoa on selvitetty 2018 ja 2020. Maastokaudella 2022 täydennetään selvityksiä metsäkanalintujen soidinpaikkaselvityksellä ja pesimälinnustoselvityksellä. Tuloksia ei vielä tässä ohjelmavaiheessa esitellä. Sähkönsiirtoreiteillä kaikki luontoselvitykset toteutetaan 2022 aikana. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa. Kanalintujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys, sillä soidinten esiintyminen riippuu tällä syklisellä lajiryhmällä mm. alueen sen hetkisistä kanalintukannoista. Myös soidinten havaittavuus vaihtelee vuodesta toiseen esimerkiksi kevään edistymisestä ja sääoloista riippuen. Hankkeen sähkönsiirtoreittien inventoinneissa havaittiin metsäpeuravaadin ilman vasaa Iso-Mällinevan Natura-alueella kesäkuussa 2022. Metsäpeuran esiintymisestä kootaan aineistoja sekä Luokelta että metsästysseurojen edustajilta. Metsäpeuran osalta tulee huomioida, että Rangifer-suvun peurojen on todettu välttävän voimalinjoja. Välttämisen voimakkuus on ollut havaittavissa 4 km etäisyydelle voimalinjoista ja teistä. Voimalinjoilla saattaa myös olla peuroille estevaikutus. Erityisesti vasomisaikaan ja vasojen kanssa kulkevat vaatimet ovat herkkiä ihmishäiriölle. Näin ollen hankkeella saattaa olla negatiivisia vaikutuksia metsäpeuralle, jotka tulee ottaa huomioon selostusvaiheessa. Selostusvaiheessa tulee myös metsäpeuran osalta kiinnittää huomiota erityisesti rakentamisen ajankohtaan ja ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Lieventämistoimenpiteenä johtoalueista voi myös pyrkiä rakentamaan eri lajeille houkuttelevampia habitaatteja.

Hankealue ei sijoitu tunnetuille susireviireille, mutta 15 km säteellä on 3 susireviiriä (Nivalan, Toholammin ja Kalajoen reviirit). Hankkeen sähkönsiirtoreiteistä vaihtoehdot SVE2 ja SVE3a-b sijoittuvat osaltaan Toholammin reviirille. Lisäksi hankealueella on tehty havaintoja karhuista ja ahmoista (Luonnonvaratieto.luke.fi). Direktiivilajien asuttamilla alueilla Luke katsoo tärkeäksi haastattelujen ja kirjallisten lähteiden lisäksi suorittaa myös kohdennetut maastolaskennat, jotta vaikutusten arvioinnissa olisi näiden lajien osalta käytössä mahdollisimman realistinen ja ajantasainen aineisto. Laskentojen tulee olla perusteellisia ja tuottaa sellaista uutta aineistoa, joka on riittävän laaja luotettavan arvion pohjaksi. Kun vaikutusten arvioinnissa katsotaan direktiivilajien mahdollisten lisääntymis- ja levähdyspaikkojen esiintymistä sekä laatua, on tärkeää ottaa huomioon, että mainitut lajit käyttävät myös talousmetsiä elinympäristönään. Hankealueen ympäristössä (30 km säteellä) on 20 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta (kts. Kuva 6-1., YVA-ohjelman s. 31). On tärkeää, että tulevassa vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon muun tuulivoimarakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatitasolla lajien ja erityisesti direktiivilajien elinmahdollisuuksien muutoksiin. Lisäksi vaikutuksia metsästykseseen tulee tarkastella isommassa mittakaavassa samasta syystä.

3 Lausunnon tiivistelmä Hankealueella on havaittu direktiivilajeista ahma, karhu ja metsäpeura. Alueen läheisyydessä on 3 susireviiriä ja hankkeen

2.12.2022

sähkönsiirtovaihtoehdoista kaksi kulkee susireviirillä. Direktiivilajien asuttamalla tulisi suorittaa kohdennetut maastolaskennat, jotta vaikutusten arvioinnissa olisi näiden lajien osalta käytössä mahdollisimman realistinen ja ajantasainen aineisto. Laskentojen tulee olla perusteellisia ja tuottaa sellaista uutta aineistoa, joka on riittävän laaja luotettavan arvion pohjaksi. Hankealueen linnustoa on kartoitettu erilaisin selvityksin 2014, 2018, 2020 ja 2022. Tänä vuonna saadut soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä, ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa. Kanaintujen (syklinen lajiryhmä) esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Hankealueen ympäristössä on 20 eri vaiheissa olevaa tuulivoimahanketta. Vaikutusten arvioinnissa tulee huomioida muun tuulivoimarakentamisen ja maankäytön yhteisvaikutus paikallis- tai osapopulaatiotasolla lajien ja erityisesti direktiivilajien elinmahdollisuuksien muutoksiin.

Löytyn kyläyhdistys

VAIKUTUKSET MAANKÄYTTÖÖN: Uuden Maakuntakaavan valmistelu on käynnissä. Siinä suunnitellun Pajukoski II alueen eteläosaa ei ole luokiteltu Tuulivoima-alueeksi. Tuulipuiston kaavoitusta ei tulisi aloittaa ennen uuden kaavan valmistamista. Jos Tuulipuisto toteutuisi, sähkönsiirto tulisi miettiä mahdollisimman tarkasti. Ylivieskan kaupunginhallitus on linjannut päätöksessään, että sähkönsiirto tulisi toteuttaa aina, kun mahdollista maakaapeloinnilla. Metsäpalstat ovat alueella osittain kapeita. Jos linjauksia ei mietitä/ suunnitella tarkasti, voi jonkun metsänomistajan palsta mennä kokonaan maakaapelin/ 50 m leveän avolinjan/ ilmajohdon alle. Sähkönsiirtolinjaus tulisi jättää mahdollisimman kauas järvistä/ lammista. Jos sähkönsiirto tehtäisiin avolinjana/ ilmajohdon avulla, jouduttaisiin hakkaamaan talousmetsää n. 50 m leveästi xx km. Paljonko menetämme hiilinielua? Kuka sen kompensoi? Metsänomistaja/ maanviljelijä?

VAIKUTUKSET MAISEMAAN JA MERKITTÄVIIN MAISEMA-ALUEISIIN/ KULTTUURIHISTORIAAN Hankealue sijoittuu Keski-Pohjanmaan jokiseutu- ja rannikko -alueeseen. Korkeat tuulivoimalat tulevat pilaamaan upean Kalajokilaakson peltomaisema-alueen, kulttuurimaiseman. Löytyntien ja Sievintien varrella on perinteistä nauhamaista "kyläraittia". Tämän näkymän tuulivoimalat tulevat pilaamaan. Osa suunnitelluista tuulivoimaloista tulee huomattavan lähelle asutusta. Ylivieskan seurakunta on ansiokkaasti suojellut metsäalueen Törmäjärven läheisyydessä. Lisäksi hankealueen itäpuolella n. 0,7 km etäisyydellä sijoittuu Miestenmäen valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma. Törmäjärven ympäristö on muutenkin arvokasta ulkoilu- ja maisema-aluetta upeine siirtolohkareineen, "Pienois Lapiksikin" kutsuttu alue. Tämä maisema muuttuu/ vaarantuu oleellisesti hankkeen myötä. Törmäjärven ympäri kiertää luontopolku. Hankealueen keski-osaan sijoittuva Kauhaneva on merkitty Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavaan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeäksi suoalueeksi. Se tulisi olemaan täysin saarrettu tuulivoimaloilla. Entäpä, jos syttyy tulipalo rakennustyömaalla (vrt. Mutkalammin tuulipuisto), koko kuiva kangasmetsä palaa poroksi ja siinä samalla vaurioituu arvokas suoalue. Tuulivoimalat haittaisivat myös ns. kulolentoja ja palojen havainnointi ilmasta käsin olisi haasteellisempaa.

MELUN JA VARJON VILKKUMISEN VAIKUTUKSET Suunnitellut tuulivoimalat tulisivat jo niin lähelle Junnoperän, Leppisen ja Löytynperän taloja, ettei ainakaan välke -haitoilta vältytä. Ainakin Mäkelän mäellä olevat talot sijaitsevat niin korkealla, että 300 m korkeat myllyt tulisivat näkymään suoraan terassille.

VAIKUTUKSET IHMISTEN TERVEYTEEN, ELINOLOIHIN JA VIIHTYVYYTEEN Hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsee ylivieskalaisittain paljon järviä/ lampia, Törmäjärvi, Valkialan järvi, Lampinjärvi, Mustolan lampi, Latvalampi

2.12.2022

jne. Arvokkaita maakunnallisia maisema-alueita. Maastoon on talkoilla merkitty ja kunnostettu esim. polkujuoksuverkosto ("seitsemän lammen kautta"). Se on alueellisesti ahkerassa käytössä ja vuosittain järjestetään polkujuoksupahtuma, Ylivieska Trail Run. Törmäjärven ympäri kiertävä luontopolku on alueen asukkaiden ykkös luontokohde useine laavuineen. Hankealueen pohjoisosaan sijoittuu latureitti (kaupungin, seurakunnan ja yksityisten maanomistajien maalla), jonka kulkua jouduttaisiin varmasti muuttamaan. Nämä edellä mainitut luontokohteet ja liikuntareitit eivät saa millään muotoa olla uhattuna, jos hanke etenee!

YHTEISVAIKUTUKSET MUIDEN HANKKEIDEN KANSSA Hankealueella tai sen läheisyydessä on jo toiminnassa Ylivieska Pajukoski I, Jakoistenkalliot ja Saarenkylä. Yht. 27 voimalaa. Tuulivoimahankkeet alle 15 km Tuppuraneva, Urakkaneva, Koiraneva, Verkasalo, Hirvineva, Tuomiperä, Vasama, Puutikangas. Yht. min. 72 voimalaa. Tuulivoimahankkeet 15-30 km Toholampi-Lestijärvi, Hangaskurunkangas, Mutkalammi, Kaukasenneva, Kaukasen laajennus. Yht. min. 180 voimalaa. Yhteisvaikutusten arviointi on ehdottoman tärkeää! Onko se mahdollista? Tulemeko tulevaisuudessa olemaan tuulivoimaloiden ympäröimiä joka puolelta!

MTK Sievi

Yleisesti: MTK Sievi on paikallisten maa- ja metsätalousyrittäjien etujärjestö ja teemme töitä jäseniemme eteen. Kannatamme investointeja energiantuotantoon. Nykyinen energiakriisi on osoittanut, että lisäinvestoinneille on jatkuva tarve. Tuulivoima kohtalaisen uutena energiamuotona aiheuttaa paljon hämmennystä ja vastustusta. Tähän liittyy jonkin verran tietämättömyyttä, mutta myös esimerkiksi maanomistajien huonoa kohtelua vuosien varrella eri hankkeissa ympäri Suomen. Kaiken lähtökohdaksi pitää olla avoin tiedottaminen, luottamus kaikkien osapuolten kesken ja riittävä korvaus investoinneista tulevasta haitasta. Tässä lausunnossa otamme kantaa lähinnä Pajukoski 2 suunniteltuihin siirtolinjoihin, jotka osaltaan koskettavat jäseniemme elinkeinoa.

Siirtolinjat: Lähtökohta on, että emme hyväksy siirtolinjojen vetämistä Sievin puolelle missään muodossa. On selvää, että Ylivieska kaupunkina on ottamassa tuulivoimasta tulevan hyödyn itselleen ja asukkailleen ja haitta on tulossa Sieviin. Tähän haluamme puuttua. Mikäli kuitenkin siirtolinja päädytään rakentamaan Sieviin päin, se on tehtävä ehdottomasti maakaapelina tietyin ehdoin. Ilmassa kulkevien kaapelien haitat erityisesti maanviljelyyn on merkittävä: päällekkäisajot lisääntyvät jokaisen sähkötolpan kohdalla, viljelyyn käytettävä aika lisääntyy ja kalliita panoksia menee sen vuoksi hukkaan. Lisäksi nykyisin jatkuvasti enemmän käytössä oleva automaatiohjaus traktoreissa vaikeutuu ja riskit vahingoille nousevat.

Maakaapeli voidaan tuoda Sieviin seuraavin ehdoin:

1. Maanomistajille riittävä korvaus aiheutuvasta haitasta. Korvaus sovittava jokaisen maanomistajan kanssa erikseen tai yhteisellä sopimus pohjalla jonka kaikki ovat valmiita hyväksymään. Hyvänä lähtökohdaksi korvaukselle on 1e/m² pellon koon perusteella, eli esimerkiksi 5ha peltolohkolle tulisi 5000e kertakorvaus aiheutuvasta haitasta. Korvaus koko lohkolle siksi, että se vaikuttaa välittömästi lohkon viljelyyn ja myöhemmin esimerkiksi pellon arvoon myyntitilanteessa.

2. Kaapelin vetävä urakoitsija vastaa mahdollisten vahinkojen kunnostamisesta - Metsä- ja peltoliittymät jätetään entiseen tai parempaan kuntoon työn suorittamisen jälkeen - Rikkoutuneet salaojaputket korjataan jokainen erikseen ja varmistetaan samalla että putket ovat puhtaita rikkopaikasta - työstä tiedotetaan hyvissä ajoin etukäteen jokaista maanomistajaa erikseen - Työtä ei saa suorittaa kasvukauden aikana, eli toimenpiteet kasvukauden ulkopuolella

2.12.2022

Yhteenveto: 1. Kannatamme lisäinvestointeja energiaan 2. Siirtolinjat tehtävä maakaapelina, koskettaa erityisesti peltoja ja maanviljelyä 3. Korvaus aiheutuneesta haitasta oltava riittävä maanomistajille 4. Tiedotus ja kaikki tieto oltava helposti saatavilla ja läpinäkyvää

Nivalan kaupunki

...

Kaupunginhallitus toteaa lausuntonaan, että hankkeen ympäristövaikutusten arviointisuunnitelmassa tarkastellaan riittävällä laajuudella menetelmiä, joilla arvioidaan rakentamisen ja käytön aikaisia ympäristövaikutuksia.

Oja- ja Ylivieskankylän metsästisyhdistys ry

Osapuolet Pajukoski 2 -OX 2 / tuulivoimapuisto Oja- ja Ylivieskankylän metsästisyhdistys ry. (myöhemmin seura)

Oja- ja Ylivieskankylän metsästisyhdistys ry on paikallisten maanomistajien v.1950 perustama seura, jonka toiminta-alueeseen huomattava osa rakennettavaksi suunnitellun tuulipuiston vaikutusalueesta kuuluu. Alueella on osaksi hirvitornein varustettuja passilinoja. Hirvenmetsästys on muodostunut pääasiallisimmaksi toiminnaksi lajin runsaudesta ja hirvälle hyvistä elinympäristöistä johtuen. Vuositaitaiset hirvien vaellusreitit kulkevat itä- länsi suunnassa alueen halki. Toki muutakin riistaa metsästetään ja alue soveltuu siihen hyvin koska se on etäällä asutuksesta. Alue soveltuu hyvin luontonsa ja rauhallisuutensa vuoksi metsästykselle mikä on seuran kannalta tärkeä seikka. Riistakin näyttää arvostavan samoja seikkoja, koska on valinnut sen elinympäristökseen. Tuulipuiston vaikutuksesta edellytykset muuttuvat radikaalisti. Tuulimyllyistä ja niitä rakentavasta ja huoltavasta henkilöstöstä aiheutuu ennennäkemätön turvallisuusriski luotiaseilla metsästyksessä. Passilinjat on suunniteltava ja rakennettava uudelleen em. seikat huomioiden. Ampuminen on suoritettava pääsääntöisesti jahtitornista, jolloin luoti suuntautuu maahan. Metsästyksen johtaminen tulee haasteellisemmaksi ja jäsenistön koulutusta on lisättävä. Myös vastuut metsästysvahingon sattuessa voivat aiheuttaa pulmatilanteita. Toimintaympäristö muuttuu luonnollisesta metsämaastosta tuulipuistoksi. Kohina ja pyörivät siivet häiritsevät rauhallisesta luonnosta nauttivaa metsästäjää.

Lisääntyvän suosion saanut latvalinnustus tulee jatkossa lähes mahdottomaksi harrastaa. Hirvien luontaiset vaellusreitit todennäköisesti häiriintyvät. Pienriistan osalta rauhallinen elinympäristö ja soidinpaiikat vaarantuvat. Riistakannat todennäköisesti heikkenevät.

Edellä mainitut seikat huomioon ottaen seura joutuu panostamaan passilinojen ja ampumasektorien määrittämiseen sekä jahtitornien rakentamiseen, tarkistamiseen ja kunnossapitoon vuosittain. Jäsenten koulutus ja informointi tulevat aiheuttamaan kustannuksia. Samoin muut muutokset aiheuttavat olosuhteiden heiketessä metsästykselle haittaa. Seura järjestää kaiken toimintansa hyvässä yhteisymmärryksessä tuulipuiston kanssa.

Seuralle aiheutuvien materiaali, kuljetus, talkoiden organisointi ja muiden kulujen kattamiseksi esitämme, että tuulipuisto Pajukoski 2 korvaa Oja- ja Ylivieskankylän metsästisyhdistys ry:lle vuosittain 3000€. Korvaussumma on sidottu elinkustannusindeksiin tai sitä korvaavaan mahdolliseen indeksiin. Maksu alkaa sen vuoden alusta, kun tuulipuiston rakentaminen alkaa ja turvallisuusriskit ym. haitat realisoituvat. Sopimus päättyy, kun tuulipuisto puretaan. Summa maksetaan seuraavan vuoden

2.12.2022

helmikuun loppuun mennessä tilille Oja- ja Ylivieskankylän metsästisyhdistys ry. xXXX . Oja- ja Ylivieskankylämetsästisyhdistys ry. On vuosikokouksessaan 17.3.2022. hyväksynyt laaditun sopimuksen ja valtuuttaa puh.joht. XXX allekirjoittamaan sen puolestaan.

Peruspalvelukuntayhtymä Kallio

...

Lausunto: Peruspalvelukuntayhtymä Kallion ympäristöterveydenhuolto esittää lausuntoon seuraavaa: Tuulivoimapuiston sijoittaminen, rakentaminen sekä tuulivoimaloiden toiminta on järjestettävä siten, että terveyshaittojen syntyminen mahdollisuuksien mukaan estyy. Paras keino ehkäistä terveyshaittoja, on jo suunnitteluvaiheessa sijoittaa tuulivoimalat riittävän etäälle asutuksesta tai muusta häiriintyvistä kohteista. Ympäristöterveydenhuolto pitää tärkeänä sitä, että hankkeessa selvitetään riittävän hyvin hankkeen vaikutukset asumisen olosuhteisiin (melu, varjostus/välke). Mallinuksissa huomioidaan toiminnassa olevien, että hankevaiheessa olevien tuulivoimapuistojen yhteisvaikutukset. Tuulivoimasta aiheutuvat vaikutukset tulee huomioida jo olemassa olevien asuin- tai lomarakennusten osalta, mutta myös tuulivoimaloiden läheisyyteen suunniteltavien uusien rakennusalueiden osalta. Melun, varjostuksen/välkkeen vaikutusten arviointi on hyvä suorittaa suunnitelmien mukaisesti Pajukoski II tuulivoimapuistoon suunnitelluilla voimalatyypeillä. Melumallinnuksessa tulee asuinhuoneistojen ja muiden oleskelutilojen sisämelun arvioinnissa huomioida asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaiset toimenpiderajat pienitaajuisen sisämelun lisäksi asunnon ja muun oleskelutilan päivä- ja yöaikaiselle melulle sekä yöaikaiselle matalataajuiselle sisämelulle. Mallinnuksessa on hyvä huomioida myös loma-asuntojen ääneneristävyys, joka voi olla heikompi kuin vakituisissa asuinkäytössä olevissa asuinrakennuksissa. Mallinnusten perusteella voidaan muun muassa selvittää tarkemmin yksittäisten voimaloiden sijoittuminen hankealueelle suhteessa asuin- ja lomarakennusten sijainteihin. Lisäksi hankkeessa on hyvä tunnistaa mahdolliset alueet, joissa voi korostua melun sekä varjostus/välkevaikutusten yhtäaikaiset vaikutukset. Ympäristöterveydenhuolto pitää tärkeänä mahdollisuutta lausunnon antamista myös YVA-selostusvaiheessa.

Sovellettu lainsäädäntö ja ohjeet: Terveysturvallisuuslaki (763/1994) STM:n asetus asunnon ja muun oleskelutilan terveydellisistä olosuhteista sekä ulkopuolisten asiantuntijoiden pätevydestä (545/2015)

Pohjois-Pohjanmaan liitto

...

Lausunto: Pohjois-Pohjanmaan liitto on osallistunut hankkeen YVA-menettelyn ennakkoneuvotteluun 23.11.2021 ja seurantaryhmän kokoukseen 15.8.2022. Maakuntakaava muodostaa keskeisen lähtökohdan seudullisten tuulivoimahankkeiden suunnittelulle. Kaavan tavoitteena on tuulivoimarakentamisen kokonaisuuden ohjaaminen ja vaikutusten hallinta koko maakunnan tasolla. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen huomioiminen edellyttää, että kaavan tavoitteet, periaatteet, kaavassa osoitettujen alueiden rajaamisen perusteet ja kaavan suunnittelumääräykset otetaan suunnittelussa huomioon. Maakuntakaavassa osoitetut tuulivoima-alueet ovat ensisijaisia seudullisten tuulivoima-alueiden sijoittamispaikkoja. Maakuntakaava on kuitenkin luonteeltaan yleispiirteinen alueidenkäytön suunnitelma; siinä esitettyjen tuulivoima-alueiden rajaukset täsmentyvät kuntakaavan yhteydessä laadittavan YVA-menettelyn ja muiden vaikutustarkastelujen perusteella. Maakuntakaavan joustavuudesta johtuen kaavassa osoitettujen alueiden sijaintia ja laajuutta voidaan muuttaa yksityiskohtaisemmassa kaavassa.

2.12.2022

Tuulivoimaosayleiskaava ei saa kuitenkaan olla ristiriidassa maakuntakaavan keskeisten tavoitteiden ja periaatteiden kanssa, eikä kaava saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteuttamista.

Hankkeen suhde voimassa olevaan maakuntakaavaan: Pohjois-Pohjanmaalla on neljä lainvoimaista maakuntakaavaa: 1.-3. vaihemaakuntakaavat ja Hankikiven ydinvoimamaakuntakaava. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava (2006) on kumoutunut 3. vaihemaakuntakaavan saatua lainvoiman KHO:n päätöksellä 17.1.2022. Voimassa olevan maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti maakuntakaava ohjaa seudullisesti merkittävää eli lainvoimaisten maakuntakaavojen osalta vähintään kymmenen voimalaa käsittävän hankkeen tuulivoimarakentamista. Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueen eteläisin osa on osoitettu lainvoimaisessa Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueena (tv-1, 347). Noin puolet laajemmasta vaihtoehdosta VE 1 (18 voimalaa) sijoittuu tämän tv-1, 347 alueen ulkopuolelle, eikä vaihtoehtoa voida pitää lainvoimaisen maakuntakaavan mukaisena, sillä poikkeaminen tv-alueeseen on merkittävä. Hankevaihtoehdon VE 2 yhdeksästä voimalasta kuusi sijoittuu maakuntakaavan mukaiselle tuulivoimaloiden alueelle ja kolme alueen välittömään läheisyyteen. Pohjois-Pohjanmaan 1. vaihemaakuntakaavassa seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen kooksi on määritelty 10 voimalaa tai enemmän, joten hankevaihtoehto VE2 (9 voimalaa) ei ylitä seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen kokoluokkaa

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaava ja TUULI-hanke: Pohjois-Pohjanmaan liitto on käynnistänyt uuden maakuntakaavaprosessin loppuvuodesta 2021. Yhtenä merkittävänä teemana energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tarkastellaan maakunnan tuulivoiman kokonaisuutta, uusia potentiaalisia tuulivoima-alueita ja sähkönsiirtoa maakunnassa TUULI-hankkeen pohjalta (Kestävä tuulivoimarakentaminen Pohjois-Pohjanmaalla). TUULI-hankkeessa on valmistunut useita tuulivoimatuotantoa ja sijoittamista koskevia taustaselvityksiä kuten linnuston päämuuttoreitin päivitysselvitys, viherrakenne- ja ekosysteemipalveluselvitys, susireviiriselvitys ja sähkönsiirtoselvitys. TUULI-hankkeen sijainninhajausmalli valmistui kesäkuussa 2022 ja sen tulokset ovat olleet maakuntakaavakartalla ja muissa kaava-asiakirjoissa esitettävän tuulivoimaohjauksen lähtökohtina.

Sijainninhajausmallissa seudullisesti merkittävän tuulivoima-alueen alarajana on pidetty yhtenäistä seitsemän neliökilometrin (7 km²) aluetta, jolle mahtuu 7 tai enemmän tuulivoimaloita. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan kuulemisaineisto (kaavaluonnos) on ollut nähtävillä 8.8.-23.9.2022. Maakuntakaavan hyväksymiskäsittelyn tavoiteaika on loppuvuodesta 2023. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnoksessa on osoitettu uusia tuulivoimaloiden alueita (tv-1, tv-2 ja tv-3) sekä päivitetty 1. ja 3. vaihemaakuntakaavassa osoitettuja tv-alueita. Pohjois-Pohjanmaan TUULI-hankkeessa Pajukoski II pohjoisin alue on tunnistettu tuulivoimapotentiaalisiksi alueeksi. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan valmisteluaineistossa tämä alue on osoitettu uutena potentiaalisena tuulivoimaloiden alueena (tv-1, 404 Pajukoski), kattaen myös Pajukoski I tuulivoimapuiston alueen. Ensimmäisessä vaihemaakuntakaavassa Pajukoski II suunnittelualueen eteläosaan osoitettu seudullisesti merkittävä tuulivoima-alueen merkintä (tv-1 347) kumoutuisi ja korvautuisi energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan voimaan tulon jälkeen uudella tv-1 -aluemerkinnällä. Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavaluonnoksen tuulivoimamerkinnot laadittiin TUULI-hankkeen sijainninhajausmallin pohjalta. Sijainninhajausmallin poissulkevassa analyysissä kartoitettiin alueet, joille tuulivoimaa ei ole mahdollista sijoittaa ja näille alueille määritettiin puskurivyöhykkeet. Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueella sijaitseva Kauhanen luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä suolue (luo-1) ja hankealueen länsi- ja eteläpuolella sijaitsevat asuin- ja lomarakennukset ovat

2.12.2022

vaikuttaneet TUULIhankkeen sijainninhajausmallissa muodostuneen tuulivoimapotentiaalisen alueen rajaukseen. Vaihemaakuntakaavan valmisteluvaiheen kuulemisen aikana saatu palaute otetaan huomioon, kun maakuntakaava-aineistoa työstetään edelleen kohti maankäyttö- ja rakennusasetuksen (MRA 13 §) mukaista viranomaislausuntokierrosta (viranomaiset, kunnat). Tässä vaiheessa vaihemaakuntakaavaan laaditaan myös lisäselvityksiä mm. maisema- ja yhteisvaikutuksista. Pajukoski II tuulivoimapuiston osalta tämä tarkoittaa sitä, että maakuntakaavaluonnokseen merkittyä tv-1 -aluerajausta (tv-1, 404 Pajukoski) tarkastellaan uudelleen kaiken saadun palautteen ja selvitystiedon pohjalta ennen seuraavaa kuulemiskierrosta, johon edetään vuoden 2023 aikana. Nykyisen oikeuskäytännön mukaan Pajukoski II laajemman vaihtoehdon mukainen tuulivoimaosayleiskaava voidaan viedä kaupungissa hyväksymiskäsittelyyn sen jälkeen, kun maakuntavaltuusto on hyväksynyt energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ja alue on osoitettu maakuntakaavassa seudullisesti merkittävänä tuulivoimaloiden alueena (tv-alue). Maakuntakaavaa tarkempi kuntakaava ei täten joudu odottamaan maakuntakaavan lainvoimaisuutta mahdollisen oikeuskäsittelyn päätteeksi, vaan yleiskaava voidaan hyväksyä, vaikka maakuntakaavan hyväksymispäätöksestä olisi valitettu oikeusasteisiin.

Sähkönsiirto: YVA-ohjelmaraportissa on hyvin tietoa sähkönsiirtoreittivaihtoehdoista, reittien sijoitteluun ja valikoitumiseen liittyvistä tekijöistä ja reittien vaikutusalueen nykytilatiedoista. Pohjois-Pohjanmaan liitto kannustaa tuulivoimahankkeiden sähkönsiirtoreittien ratkaisussa ja linjauksissa hyödyntämään olemassa olevia voimajohtokäytäviä ja yhteistyötä muiden lähialueen tuulivoimapuistojen kanssa. Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan luonnokseen on täydennetty yleisiä tuulivoiman suunnittelumääräyksiä sähkönsiirron osalta siten, että ”lähekkäin sijoittuvien tuulivoima-alueiden liittäminen sähköverkkoon on ensisijaisesti keskitettävä samaan tai olemassa olevaan johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankealueiden kanssa”.

Vaikutusten arviointi: Yksi hankkeen todennäköisesti merkittävistä vaikutuksista kohdistuu arvokkaaseen kulttuurimaisema-alueeseen. Hankealueen itäpuolella, lähimmillään noin 3 kilometrin päässä lähimmästä voimalasta, sijaitsee laaja valtakunnallisesti arvokas maisema-alue, Kalajokilaakson viljelymaisemat. Hankealueen etelä- ja lounaispuolella, lähimmillään vajaan kahden kilometrin päässä lähimmästä voimalasta, sijaitsee maakunnallisesti arvokas Evijärven ja Vääräjokilaakson kulttuurimaisema-alue ja noin 7 kilometrin etäisyydellä lounaassa maakunnallisesti arvokas maisema-alue, Vanhakirkon ja Jyringin kulttuurimaisemat Vääräjo-kivarressa. Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueen vaikutusalueella on myös runsaasti valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Pajukoski II tuulivoimahankkeen vaikutukset näihin maisemaalueisiin ja kulttuuriperintökohteisiin on arvioitava huolellisesti ja esitettävä lievennystoimenpiteitä. Maakuntakaavassa hankealueen eteläosaan sijoittuu luo-1 merkinnällä Kauhanevan luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue. Tällä merkinnällä osoitetaan suot, joilla on todettu sellaisia luonnonarvoja, jotka on syytä ottaa huomioon suunniteltaessa suon käyttöä. Luo-1 -merkintä on alueen erityisominaisuutta osoittava informatiivinen merkintä, joka ei määrittele alueen käyttötarkoitusta eikä siihen liity suojelumääräystä. Ensimmäiseen vaihemaakuntakaavaan liittyneen suoinventoinnin (2009) mukaan Kauhaneva on luonnontilaisen kaltainen suo, suovesien virtaussuunnat huomioiden lähdessä luonnontilaiseksi arvottu. Luokisat louhikkorantaiset metsäsaarekkeet luovat suolle yksilöllisen ilmeen, jota Kauhalampi täydentää. Tämän vuoksi aluetta voidaan pitää myös maisemallisesti edustavana. Kauhanevan etelä- ja itäpuolelle alle 300 metrin etäisyydelle suon reunasta on alustavassa sijoitussuunnitelmassa esitetty neljä voimalaa. YVA-

2.12.2022

selostuksessa on arvioitava tuulivoimahankkeen vaikutukset Kauhanevan luo-1 alueeseen.

YVA-ohjelmassa on tunnistettu, että maisemavaikutusten lisäksi hankkeen todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia kohdistuu yhteisvaikutuksiin muiden tuulivoimahankkeiden kanssa. Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueen länsipuolella sijaitsee Pajukosken toiminnassa oleva 9 voimalan tuulivoimapuisto ja kaakon suunnassa, noin 8 kilometrin etäisyydellä Jakostenkallion toiminnassa oleva 9 voimalan tuulivoimapuisto. Verkasalon suunnitteilla oleva 30 voimalan tuulivoimapuisto sijaitsee noin yhdeksän kilometriä luoteeseen. Näiden lisäksi alle 20 kilometrin säteellä on suunnitteilla useita tuulivoimapuistoja niin Pohjois-Pohjanmaalla, kuin myös naapurimaakunnassa Keski-Pohjanmaalla. Yhteisvaikutusten arvioinnissa on huomioitava ja tarkasteltava hankkeen vaikutuksia kulttuurimaisemaan, sähkönsiirtoon, sähkökapasiteetin riittävyteen ja yhteisvaikutuksia elinoloihin ja viihtyvyyteen

Pohjois-Pohjanmaan museo, arkeologia

...

Hankealueella ja sen lähiympäristössä on tehty useita arkeologisia inventointeja: Ylivieskan kunnan yleisinventointi (Markku Heikkinen 1984), Metsähallituksen talousmetsien kulttuuriperintöinventointi (KMO-hanke, Pohjanmaan länsiosa, H.-P. Schulz 2012), Kalajoki – Ylivieska Kotoneva – Uus-Nivala voimajohtolinjauksen muinaisjäännösinventointi (T. Jussila ja T. Sepänmaa 2013, Mikroliitti Oy), Pajukosken tuulivoimapuiston ensimmäisen suunnittelualueen inventointi (Kalle Luoto 2013) ja täydennysinventointi (Kalle Luoto 2013) sekä Pajukoski 2 tuulivoimapuiston arkeologinen inventointi 2014 (H.-P. Schulz, Keski-Pohjanmaan Arkeologiapalvelu).

YVA-ohjelman luvuissa 9.3.7 ja 9.3.9 käsitellään muinaisjäännösten nykytilannetta ja hankkeen vaikutusten arviointia. Termin muinaisjäännös tilalla on suositeltavampaa käyttää termiä arkeologinen kulttuuriperintö, joka kattaa kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi sellaiset rakenteet ja paikat, joita ei lueta muinaismuistolain tarkoittamiin kiinteisiin muinaisjäännöksiin, kuten muut kulttuuriperintökohteet ja irtolöytöpaikat. Tällä hetkellä hankealueella sijaitsee neljä kiinteää muinaisjäännöstä: Hevosharju 1000032991 tervahauta (inventointiraportin kohteet Hevosharju 1 ja 2) Hyttikangas 1000032992 tervahauta Tornikangas 2 1000039016 röykkiöt Tornikangas 1 1000039015 kivikautinen asuinpaikka Lisäksi hankealueella sijaitsee mahdollinen muinaisjäännös Ketunpesänkangas (kohdetunnus 1000042169), joka on tervahauta.

Arkeologisista kohteista tulee käyttää muinaisjäännösrekisterin mukaista nimeä ja kohteiden yhteyteen tulee liittää kohteen muinaisjäännöstunnus. Luvussa 9.3.9 kerrotaan, että arkeologista inventointia täydennetään nykyisten voimaloiden sijoittelusuunnitelmien ja sähkönsiirtoreittien osalta maastokaudella 2022. Pohjois-Pohjanmaan museolle ei ole vielä toimitettu inventointiraporttia. Raportti tulee toimittaa arvioitavaksi Pohjois-Pohjanmaan museolle heti sen valmistuttua. Museo arvioi vastaako selvitys sille annettuja tavoitteita ja laatuvaatimuksia sekä vie uudet kohteet muinaisjäännösrekisteriin. Näin YVA-selostukseen saadaan mukaan muinaisjäännöksille yksilöivät kohdetunnukset. Museo arvioi myös uusien kohteiden lopulliset lajit. Inventointiraportissa annetut lajit (kiinteä muinaisjäännös, muu kulttuuriperintökohte) ovat vasta ehdotuksia. Raportit toimitetaan arvioinnin jälkeen Museovirastoon, jossa ne tallennetaan sähköiseen asianhallintajärjestelmään ja julkaistaan palvelussa <https://asiat.museovirasto.fi/>. Tutkimusraporttien tiedot tallennetaan myös muinaisjäännösrekisteriin, jonka tietoja voi selata kaikille avoimessa Kulttuuriympäristön palveluikkunassa www.kyppi.fi. Verkossa julkaistava

2.12.2022

tutkimusraportti ei saa sisältää yksityishenkilöiden henkilötietoja, esim. maanomistajan nimiä tai osoitteita. Raportin lisäksi museolle on toimitettava kohteiden sijaintitiedot ja rajaukset digitaalisena paikkatietomuodossa. Pohjois-Pohjanmaan museo voi arvioida hankkeen vaikutuksia arkeologiseen kulttuuriperintöön vasta saatuaan arkeologisen inventointiraportin. Arkeologisen tutkimuksen tekijän tulee toimittaa raportit digitaalisena arviointia varten Pohjois-Pohjanmaan museolle (kulttuuriymparisto.ppm@ouka.fi).

Muinaisjäännöksiin kohdistuvissa vaikutuksissa tulee huomioida tuulivoimaloiden sijainnin, tiestön, sähköaseman ja maakaapelilinjojen lisäksi mahdolliset maanaineksen ottopaikat ja mahdolliset maan läjityspaikat sekä väliaikaiset nosto-, varastointi-, pysäköinti- ja työmaaparakkialueet. Kyseiset rakentamistoimenpiteet tulee ottaa huomioon arvioitaessa hankkeen suoria ja epäsuoria vaikutuksia muinaisjäännöksiin.

Myös väliaikainen toiminta voi vahingoittaa tai tuhota muinaisjäännöksiä. Vaikutusten arviointia tulee täydentää tältä osin.

Pohjois-Pohjanmaan museo, maisema ja rakennettu kulttuuriympäristö

...

Pajukoski II tuulivoimapuiston YVA-ohjelmassa on selvitetty hankkeen suunnittelu- ja vaikutusalueella sijaitsevat valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet ja rakennetun kulttuuriympäristön kohteet. Hankkeen vaikutuksia niihin tullaan arvioimaan havainnekuvien ja näkymäalueanalyysin avulla. Pohjois-Pohjanmaan museolla ei ole huomautettavaa Ylivieskan Pajukoski II tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta arvokkaiden maisema-alueiden ja rakennetun kulttuuriympäristön osalta.

Raudaskylän kyläyhdistys

Pidämme tärkeänä että hankkeessa huomioidaan kylät ja asukkaat, luonto sekä kulttuurikohteet mahdollisimman tarkasti.

Hankkeessa olisi tärkeää huomioida että pienimmät etäisyydet vakituisiin sekä loma-asuntoihin olisi +2km

Hankkeen maakaapelointi pitäisi ensisijaisesti tehdä tien reunaan mukaillen, haittojen minimointi maanomistajia kohtaan.

Sievin kunta

...

Yleisesti YVA-ohjelmasta: Arviointiohjelmassa esitetyt lähtötiedot hankkeen ympäristövaikutusten selvittämiseksi on kuvattu riittävän kattavasti. Hankealue sijoittuu Sievin kuntarajaa vasten ja Sievin kunnan puolella sijaitseva Lahdenperän kylä on lähin hankealuetta oleva tiheämpi asuinalue. Tästä syystä Lahdenperän aluetta koskevat ympäristövaikutukset tulee erityisesti huomioida hankkeen suunnittelussa. Sievin kunnan mielestä on tärkeää, että hankkeen etenemisestä tiedotetaan riittävästi ja hankkeen aikana saadut palautteet otetaan huomioon suunnittelussa.

Voimalapaikat: Voimaloiden sijoittelussa tulee erityisesti huomioida Leppälä - Lahdenperän kylä alue ja sille kohdistuvat ympäristövaikutukset. Voimalat tulee lähtökohtaisesti sijoittaa siten, että melumallinnuksen mukainen 40dB melualue jää tuulivoimayleiskaava-alueen sisäpuolelle. Kahden Sievin rajaa lähimpänä olevaa tuulivoimalan sijaintia tulee tarkastella kriittisesti.

Sähkön siirto: Arviointiohjelman mukaisesta sähkönsiirron vaihtoehdosta SVE3b tulee luopua jo hankesuunnittelun tässä vaiheessa. Siirtolinja kulkee pääosin

2.12.2022

Sievin kunnan pelto ja metsäalueilla sekä Lahdenperän kyläasutuksen läpi. Siirtolinjojen tulee noudattaa jo olemassa olevia johtokäytäviä niiltä osin kun mahdollinen siirtolinja sijoittuu Sievin kunnan alueelle. Mikäli siirtolinjaa ei voida toteuttaa olemassa oleviin johtokäytäviin, tulee siirtolinjat Sievin kunnan alueella toteuttaa maakaapeleilla.

Suomen luonnonsuojeluliiton Pohjois-Pohjanmaan piiri ry

...

Luontoarvot

Keskellä hankealuetta on luo1-kohteeksi maakuntakaavassa merkitty suo (Kauhaneva). Kauhaneva on luonnontilaisen kaltainen, lähes luonnontilaiseksi arvottuva suo, johon reunaojitukset eivät ole pahoin vaikuttaneet. Kauhanevan luontotyypistä uhanalaisiin lukeutuvat mm. kangaskorvet, sarakorvet (mm. luhtainen neva-korpi) ja kalvakkarämeet. Kauhanevan keskiboreaalin aapasuo lukeutuu kokonaisuutena uhanalaisiin luontotyyppiyhdistelmiin. Seutu, missä Ylivieskan Kauhanevakin sijaitsee, kuuluu Suomenselän aapasoiden ja osin Pohjanmaan viettoja rahkakeitaiden alueeseen. Tämän taustalla on heijastuma luonnossa havaittava todellisuudesta: siellä, missä hydrologia sallii, suot pyrkivät keidastumaan. Tuloksena on lähellä sekakomplekseja olevan kirjava vaihtumisvyöhyke, jonka suot eivät välttämättä ole tyylipuhtaita jonkin nimetyn vyöhykkeen esimerkkejä vaan arvokkaita voimallisessa dynaamisessa ekohydrologian muutosvaiheessa olevia soita – kuten Kauhaneva. Lisäarvoa Kauhanevalle tuo se harvinainen seikka, että tämä prosessi tapahtuu luonnonmukaisesti, lähes luonnontilaisessa ja lisäksi maisemaltaan edustavassa ympäristössä. (Lähde 1). Kauhanevan luontoarvot voivat hankkeen myötä vaarantua. Selvityksillä pitää varmistua, ettei suon vesitaloutta yhtään muuteta esim. teiden rakentamisen yhteydessä.

Huomionarvoista on myös se, että Tuuli-hankkeen viherrakenne- ja ekosysteemi-palveluselvityksen ekologinen yhteys nro 1 menee hankealueen läpi. Seudulla on suojeltuja soita muutenkin harvakseltaan, ja luonnontilaisen kaltainen, suojelemaaton suo (Kauhaneva) on seudulla harvinaisuus. Ekologisen yhteyden toimivuutta on siitakin syystä syytä vaalia tarkasti.

Maakuntakaavoitus

Vain hankealueen eteläosa on 3. vaihemaakuntakaavan mukaista tuulivoimalle varattua aluetta (VE 2:ssa voimaloita tulisi vain tähän eteläosaan) Ylivieskan Kulo-lanluolikot - nimellä on tarkastelu Tuuli-hankkeen kohdekorteissa. Sen mukaan ymmärtäisi, että aiemmasta poiketen nyt sopivana pidetään laajennusta hankealueen pohjoisosaan. Maakuntakaavoituksen merkitys tulisi tässä tapauksessa selvittää tarkemmin. Se tarkoittaisi, että tarkastellaan vaihtoehtoja, joissa laajennus on joko pohjois- tai eteläpuolella, mutta ei Kauhanevan molemmin puolin. Tämä turvaisi luo-kohteen luontoarvoja paremmin. Seutu on paikallisesti erämainen ja rauhallinen. Luonnonrauhan merkityksen arviointia eläimistöille olisi syytä selvittää direktiivilajeja laajemmin. Joka tapauksessa on tärkeää noudattaa huolella maakuntakaavan ohjausta, ja tehdä perusteelliset arviot suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden yhteisvaikutuksista. Sen verran runsaasti lähiseudulle tuulivoimaa sijoittuu.

Sähkönsiirto

Sähkönsiirtolinjasta on millä tahansa vaihtoehdolla tulossa turhan pitkä. On aiheellista, että sähkönsiirron osalta aiotaan tehdä erillinen yva. Siitä huolimatta on puute, että sähkönsiirron toteutusvaihtoehtoja ei tässä vaiheessa ole enempää avattu. Sähkönsiirto on kuitenkin olennainen tekijä tarkasteltaessa hankkeen kokonaisuutta ja toteuttamisen mielekkyyttä. Sähkönsiirrosta ei saa muodostua uutta luontokadon lisääjää.

2.12.2022

Suomen Erillisverkot

Viitaten lausuntopyyntöönne 5.10.2022 koskien Pajukoski II tuulivoimahanketta Ylivieskan kunnassa. Hankkeella ei ole vaikutusta Suomen Erillisverkot Oy:n Verkko-operaattoripalvelut liiketoimintaan.

Telia Finland Oy

Telia Finland Oyj:llä (Telia) ei ole hankkeesta huomautettavaa, mutta jatkossa hankkeen vaikutusalueelle ei voida rakentaa radiolinkkijärjestelmiä

Traficom

Tuulivoimarakentamista suunniteltaessa tulisi ottaa huomioon myös tuulivoimaloiden vaikutukset radiojärjestelmiin. Tuulivoimaloiden on monissa tapauksissa todettu vaikuttaneen TV-vastaanoton laatuun maanpäällisissä TV-lähetysverkoissa. Tuulivoimaloilla on vaikutuksia myös matkaviestinverkkojen kentänvoimakkuuteen ja signaaliin laatuun. Tutkajärjestelmä vaatii toimiakseen riittävää etäisyyttä tuulivoimaloihin. Radiolinkin toiminta taas edellyttää täysin esteetöntä aluetta lähettimen ja vastaanottimen välillä. Sähköisen viestinnän palvelut ovat riippuvaisia radiojärjestelmistä. Siksi on tärkeää varmistaa, että TV- ja matkaviestinpalvelut sekä tutkat ja radiolinkit toimivat myös jatkossa riittävän häiriöttömästi. Pienilläkin muutoksilla tuulivoimaloiden sijoittelussa voi olla ratkaiseva merkitys alueen radiojärjestelmien toimintaan. Jo olemassa olevia TV- ja radiolähetysasemia ja raskaita, 200 - 300 metrin korkuisia mastoja ei voida siirtää. Siksi eri osapuolten tulisi tehdä yhteistyötä jo tuulivoimaloiden suunnitteluvaiheessa ja pyrkiä valitsemaan tuulivoimaloiden sijainti niin, ettei häiriöitä radiojärjestelmille aiheudu tai että ne ovat poistettavissa. On suositeltavaa, että tuulivoimahankkeesta vastaavat ovat yhteydessä kaikkiin tiedossa oleviin radiojärjestelmien omistajiin lähialueilla. Riittävänä koordinautietäisyytenä on pidetty noin 30 kilometriä. Radiopaikannusjärjestelmien ja radiolinkkien käyttäjiä sekä teleoperaattoreita tulisi aina informoida tuulivoimahankkeesta.

Väylävirasto

...

Väylävirasto esittää lausuntonaan seuraavaa: Liikennevaikutusten arviointi on esitetty YVA-ohjelmassa riittävällä tasolla. Tuulivoimaloiden sijaintia suhteessa liikenneväyliin ohjeistetaan Väyläviraston Tuulivoimalaohjeessa (Liikenneviraston julkaisu 8/2012), joka tulee huomioida voimaloiden sijoittamisessa. Tuulivoimalan vähimmäisetäisyys on voimalan kokonaiskorkeus (torni+lapa) + suoja-alue maantien keskeltä lukien. Tuulivoimalahankkeen suunnittelun aikana on riittävän ajoissa kiinnitettävä huomiota tuulivoimalan osien varastointiin ja kuljetusreittien selvittämiseen. Tuulivoimalakuljetukset vaativat aina erikoiskuljetusluvan. Erikoiskuljetusluvissa lupaviranomaisena toimii Pirkanmaan ELY-keskus. Voimaloiden osien kuljetuksia varten maanteiden, siltojen ja rumpujen kantokyky on varmistettava hyvissä ajoin ennen kuljetuksia. Jos rakenteiden vahvistamiselle tai mahdollisten tasoliittymien ym. parantamistoimille, kuten tasoristeyskansien vahvistamiselle ja leventämiselle, todetaan tarvetta, toimenpiteet suunnitellaan ja toteutetaan hankkeesta vastaavan kustannuksella. Tämä koskee myös mahdollista valaisinpylväiden ja liikennemerkkien väli aikaista siirtoa sekä liittymien avartamista. Asian osalta tulee olla yhteydessä Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen maanteiden kunnossapidon aluevastaavaan. Liittymäluvat maanteille myöntää Pirkanmaan ELY-keskus.

Suunnittelussa tulee huomioida, etteivät voimajohdon pylväät estä tai haittaa maanteiden käyttöä. Väylävirasto muistuttaa, että kaapeleiden ja johtojen

2.12.2022

sijoittamisessa tiealueelle noudatetaan, mitä liikennejärjestelmästä ja maanteistä annetun lain (503/2005) 42 §:ssä ja 42 a §:ssä säädetään. Rakennettaessa voimajohtoa maanteiden yhteyteen tulee noudattaa Väyläviraston "Sähkö- ja telejohdot ja maantiet" -ohjeen (Liikenneviraston ohjeita 3/2018) lisäksi Liikenneviraston 12.10.2018 antamaa määräystä johtojen ja rakenteiden sijoittamisesta maantien tiealueelle (LIVI/44/06.04.01/2018). Ohjetta tulee noudattaa siinäkin tapauksessa, että uusi johto rakennetaan olemassa olevan johdon rinnalle. Ensisijaisesti tuulivoimalakuljetukset tulisi suunnitella muuta reittiä kuin rautatien tasoristeyksien kautta. Jos tasoristeyksien käyttö lisääntyy tuulivoimaloiden rakentamisaikaisen liikenteen johdosta merkittävästi tai sen käyttötarkoitus muuttuu, on tienpitäjän haettava lisääntyvään tai muuttuvaan käyttöön oikeuttava

Väyläviraston lupa. Väylävirasto voi liittää lupapäätökseen tasoristeyksien rakentamista, uudenlaista käyttöä, kunnossapitoa ja poistamista sekä tasoristeykseen liittyvää tietä koskevia ehtoja, joiden toteutus kokonaisuudessaan tai osittain, voi jäädä luvanhakijan vastuulle. Tasoristeyslupan tarpeesta voi olla yhteydessä Väylävirastoon, kirjaamo@vayla.fi. Lisätietoja tasoristeyksien ylittämisen suunnitteluun ja toteutukseen liittyen on ohjeessa: "Erikoiskuljetukset rautatien tasoristeyksissä" (Väyläviraston julkaisuja 8/2021 sekä tiivistelmä). Rautatiealueella voimalinjojen ja maakaapeleiden rakentaminen tapahtuu lunastusluvalla. Lunastusluvassa lisäksi voimalinjan rakentaminen rautatietä risteävästi vaatii sopimuksen rautatiealueella työskentelystä (ratalaki 36 §). Sopimuksen yhteydessä varmistetaan turvallinen työskentely ja vastuut rautatien risteämissä. Radan ylityksissä tulee olla riittävästi vapaata tilaa vähintään 12,4 metriä kiskonselästä lukien. Korkeusvaatimus voi olla tätäkin suurempi, mikäli risteämisen kohdalla on muita ratateknisiä laitteita. Väyläviraston käytönjohtaja xxx allekirjoittaa ja hyväksyy sähköradan ylitykset voimajohtojen osalta. Koko rataosuutta Tampere – Oulu kehitetään vähittäin ja välille toteutetaan kaksoisraideosuuksia alkaen 2000-luvun alkupuolelta. Vuoden 2021-2024 ratasuunnittelun hankepakettiin ei kuulu osuuksia Kannuksen ja Ylivieskan välillä. Joka tapauksessa hankkeen ja sen sähkönsiirtovaihtoehtojen toteuttamisessa on varmistuttava siitä, että Pohjanmaan radalle tai sen vilkkaalle junaliikenteelle ei aiheuteta haittaa tai häiriötä. Maanteiden osalta lausuu tarkemmin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen L- vastuualue.

Ylivieskan kaupunki

...

Ylivieskan kaupunginhallitus on aiemmin (Kh 12.04.2021 § 99) lausuntonaan Pajukosken II vaiheen tuulivoimapuiston osayleiskaavasta todennut seuraavaa: 1. Pajukoski II:n suunnittelua jatketaan siten, että hankealue toteutetaan kokonaisuudessaan Joonaan hiihto- ja retkeilyreitillä eteläpuolelle. 2. Hanke ja tarvittavat siirtolinjat toteutetaan alkuperäisen tahtotilan mukaisesti maakaapeloinnilla. Edellä mainittujen seikkojen mukainen tahtotila on edelleen olemassa. Nähtävillä olemassa Ylivieskan Pajukoski II tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa on sivulla 17 esitetty hankealueen rajaus sekä vaihtoehtojen VE1 ja VE2 mukaiset alustavat tuulivoimaloiden sijainnit (liite 1). Verrattaessa kaaviota Joonaan reitin nykyiseen sijaintiin (liite 2) on todettavissa, että VE1 mukaisessa vaihtoehdossa kaksi pohjoisinta voimalaa sijoittuvat suoraan Joonaan reitille tai sen välittömään läheisyyteen. Laadittavassa tuulivoimapuiston osayleiskaavassa tulee voimaloiden sijainti ratkaista Ylivieskan kaupunginhallituksen esittämän tahtotilan mukaisesti siten, että ne eivät haittaa Joonaan hiihto- ja kävelyreittiä. Myös sähkönsiirtoreittien osalta tulee ottaa huomioon Ylivieskan kaupunginhallituksen ilmaisema tahtotila. Pajukoski II tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelmassa sähkönsiirron maakaapelointivaihtoehto on esitetty hieman epämääräisesti SVE1:n alakohtana (SVE1c). Ympäristövaikutuksissa tulee

2.12.2022

arvioida aidosti ja tasavertaisesti maakaapelointimahdollisuudet ja siihen liittyvät ympäristövaikutukset Ylivieskan kaupungin alueella.

Liitteet: Liite 1. Karttaote, Ylivieskan Pajukoski II tuulivoimapuiston YVA-ohjelman sivu 17. Voimaloiden alustavat sijoitusvaihtoehdot VE1 ja VE2. Liite 2. Karttaote, Jonaalan reitin sijainti suhteessa voimaloiden sijoitusvaihtoehtoon VE1.

Mielipiteet

Mielipide 2

Vaikutus kiinteistön arvoon

Kesällä 2021 on julkaistu Ruotsissa tehty tutkimus tuulivoimaloiden vaikutuksesta kiinteistöjen arvoon. Tuulivoimala vaikutti arvoa alentavasti jopa 8 kilometrin päässä voimaloista. Mikäli kyseessä oli yli 10 voimalaa käsittävä tuulivoima-alue, kiinteistön arvo 2 kilometrin säteellä alueesta oli 30 % alaisempi. Mikäli kiinteistön lähellä sijaitseva voimala oli korkeampi kuin 173 metriä, alensi se kiinteistön arvoa jopa 40 % kahden kilometrin säteellä voimalasta (6). Myös Aktia on antanut lausunnon, jonka mukaan 3 kilometrin säteellä tuulivoimaloista kiinteistöjen arvo laskee kolmanneksella (7). On myös riski, että alueen lähellä sijaitsevaa kiinteistöä ei halua ostaa kukaan ja se on siten arvoton.

Tuulivoimateollisuusalueen toteuttaminen liian lähellä vakituksia asuntoja aiheuttaa varallisuuden arvon romahtamisen ja asettaa kaupunkilaiset eriarvoiseen asemaan. Tuulivoimahanke ei voi olla vaikuttamatta alueen asumisviihtyvyyteen ja kiinnostukseen lähialuetta kohtaan.

Tuulivoima, melu ja terveys

Elinympäristön äänillä on vaikutus ihmisen elimistön toimintoihin suoraan tai kuulostausten kautta. Osa vaikutuksista voi aiheuttaa pysyviä muutoksia, haittaa ja toiminnanvajausta (8). Melu häiritsee unta ja stressin välityksellä lisää useiden kroonisten sairauksien riskiä. Pitkään jatkunut melualtistus on yksi sydänsairauksien riskitekijä. Noin kolmasosa väestöstä on meluherkkiä saaden herkemmin melun aiheuttamia unihäiriöitä ja ollen alttiimpia terveysvaikutuksille.

Tuulivoimamelun häiritsevyyttä lisää äänen pulssimainen luonne ja melulähteen havaittavuus. Haja-asutusalueilla tuuliturbiinien äänet ärsyttävät matalilla äänenta-soilla taustamelun ollessa vähäisempää. Voimaloiden ääni johtuu pääasiallisesti koneiden käyntiäänen muodostamasta mekaanisesta melusta sekä ilmavirran ja lapojen vuorovaikutuksen muodostamasta aerodynaamisesta melusta. Tuulivoimamelun erityispiirre on merkityksellinen sykintä (amplitudimodulaatio), joka lisää melun häiritsevyyttä merkittävästi. Melun etenemiseen vaikuttavat mm. maaston pinnanmuoto, kasvillisuus ja sääolot (8). Pienitaajuiset äänet etenevät ympäristössä laajalle alueelle eikä ilmahan vaikutus juuri vaimenna niitä. ”Keskeisin käytettävä meluntorjuntakeino on riittävä etäisyys tuulivoimalan ja melulle alttiin kohteen välillä.” (10)

Terveyden- ja hyvinvoinninlaitoksen (THL) toteuttaman kyselytutkimuksen mukaan Suomessa 45 % 2,5 kilometrin säteellä tuulivoimalasta asuvista ihmisistä altistuu kuultavalle tuulivoimamelulle. Unen häiriöitä raportoi 21 % vastaajista. Vaihtelevia oireita, etenkin korvaoireita (tinnitus, paineentunne korvassa), rytmihäiriöitä sekä huimausta koettiin tämän kyselytutkimuksen perusteella 2,5 kilometrin säteellä voimalasta vähintään joka seitsemännessä talossa – ja yleensä oireilevia on samassa taloudessa useita. 33 % vastaajista oli käynyt lääkärissä oireiden vuoksi ja 16 % ollut sairauslomalla. (11).

2.12.2022

Melumallinnus

Tuuliprojekteja suunniteltaessa melua arvioidaan etukäteen laskukaavoilla, jotka voivat kuitenkin tuottaa väärää tuloksia (8). VTT:n tutkimuksen mukaan kahdessa mitatussa asunnossa n. 1,6 km tuulivoimalasta pitkäaikaiset keskimääräiset äänitasot ylittivät keskimääräisesti 10 desibelillä suurimmat sallitut terveydensuojelussa säädettyt äänitasot nukkumistilassa äänitason ollen keskiarvoltaan 34 ja 35 dB (mittausten vaihdellessa minimi 29 dB, maksimi 54 dB). Asumisterveysasetuksen mukaisesti suurin sallittu melutaso yöaikana saa olla keskiarvoltaan 25 dB (11, 13).

”Tuulivoimaloiden ja asuntojen välille tarvittava suojaetäisyys määritellään ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaisella melumallinnuksella. Suojaetäisyyden katsotaan olevan riittävä, kun laskennallinen melutaso lähialueen asuntojen ulkopuolella jää alle 40 dB:n. Koska nyt on käynyt ilmi, että 40 dB:n suojavyöhyke ulottuu-kin oleellisesti pidemmälle kuin melumallinnusten mukaan pitäisi, ja merkittävä osa tuulivoimaloiden lähellä asuvista ihmisistä kokee terveyshaittoja, on ilmeistä, että melumallinnusohjeistuksessa on jotain vikaa.” (13)

Valo ja välkehaitta

Tuulivoimalat aiheuttavat lähistölle myös välkehaittaa, joka syntyy auringon paistessa voimalan takaa ja synnyttäen näin pyörivien lapojen aiheuttamia liikkuvia varjoja (14). Välkehaitta kasvaa samassa suhteessa voimaloiden koon kanssa. Voimaloissa palavat tai vilkkuvat lentoestevalot muodostavat erityisesti hämärän ja pimeään aikaan merkittävän ympäristövaikutuksen (15).

Maisemavaikutus

Suunnitellut voimalat ovat todella kookkaita. Voimalat tulisivat hallitsemaan maisemaa hyvin voimakkaasti. Voimalat näkyisivät selkeästi Latvalantie xxx ja xxx asukkaille.

Mielipiteemme on, ettei uusia tuulivoimaloita rakennettaisi. Jos tästä huolimatta voimalat tullaan toteuttamaan, vaadimme tuulivoimarakentamiseen osoitettavan alueita niin etäältä, että niistä ei varmasti koidu häiriötä Latvalantie xxx ja xxx asukkaille. Vaihtoehtoista VE1 18 tuulivoimalaa ja VE2 9 tuulivoimalaa, näistä vaihtoehtoista VE2 olisi parempi vaihtoehto.

Kaikkien kaupunkilaisten terveys, viihtyvyys ja omaisuuden arvo tulee nähdä yhtä arvokkaina. Ko. osoitteiden asukkaiden turvallisuuden ja tasa-arvon turvaamiseksi vähintään kolmen kilometrin minimietäisyyden määrittäminen tuulivoimalan ja vakituksen asunnon välillä on välttämätöntä.

Mielipide 3

Sähkön siirtosuunnitelmassa oleva vaihtoehto SVE3b pirstaloi maisemaa. Suunnitellun vaihtoehdon läheisyydessä on arvokkaina elinympäristöinä suoluontoa, joiden ympärille läntisen Sievin metsätalous nojaa. Metsikkökuvioiden pirstaloituminen aiheuttaa metsänomistajille taloudellisia tappioita mm. metsätalouden tukijärjestelmässä olevien ehtojen seurauksena (pienet kuviot). Vanhojen siirtolinjojen viereen rakennettavat uudet linjat eivät pirstaloi siinä määrin maisemaa ja käsitteilykuvioita. Eettisesti paras vaihtoehto on SVE1. Siinä puistosta tulevat hyödyt ja haitat jäävät saman kunnan alueelle.

Mielipide 4

Emme tule hyväksymään Pajukoski 2 osallistamis- ja arviointisuunnitelmassa olevaa ehdotusta SVE 3b sähkönsiirtolinjana. Myös SVE 3a on poissuljettu. Lisäksi erityisesti SVE 3b tulisi suunnitelmassa kulkemaan aivan Vanhankirjon kylän

2.12.2022

kupeella. Alueella on kulttuurihistoriallista maisemaa ja museoviraston suojelemissa rakennuksia sekä pohjavesialuetta ja vedenottoa. Alueen pelloilla pysähtyvät levähtämään suurina joukkoina joutsenet ja hanhet. Sähkölinit vaarantaisivat muuttolinnut tutulla lentoreitillä. Avarille kulttuurihistoriallisille peltomaisemille on jo tuotettu viidestä suunnasta näkyvin tuulivoimain riittävän suurta haittaa. Asutus on elinvoimaista ja vireää. Suunnitellun linjan SVE 3b alueella on elinkeinonsa metsä- ja maataloudesta saavaa maanomistajaväestöä. Edellytyksiä elämiseen ei saa näin virheellisellä linjasuunnitelmalla viedä. Kylällä on myös matkailumajoitusta ja lomailijoiden halukkuus vuokrata loma-ajaksi yöpymisiä tulisi vähentää mikäli kylän laidalla kulkee sähkönsiirtolinja. Samalla vaarannetaan tämänkin yrittäjän elinkeino runsaslukuisen maa- ja metsänomistajakunnan lisäksi. Myös harrastustoiminta on aktiivista SVE 3b suunnitelman alueella. Riistakanta on hyvä, joten metsästysharrastus on erittäin aktiivista. Myös lenkkeilyreitteinä alueen metsäautotiet ovat suosittuja. Sähkölinit hakkuut veisivät riistakantaa alas ja myös harrastustoiminnalta pohjan. Tuulivoimat ja verotulot tulevat Ylivieskan alueelle, joten emme huoli sähkönsiirtolinjoista Sieviin! Tässä pitää tarkastella ensisijaisina vaihtoehtoina sähkönsiirtoon pääosin Ylivieskan oman kunnan alueella kulkevaa sähkönsiirtolinjaa SVE 1a Raudaskylän kautta Uusnivalan linjaan.

Mielipide 5

Onko yva:ssa otettu huomioon vanhat hautapaikat väliltä latvala-lampinjärvi ,joista mm.kalajokilaakso lehti kirjoitti joitakin vuosia sitten.

Mielipide 6

Kantamme Pajukoski II tuulivoimahankkeeseen on kielteinen, emme hyväksy hanketta missään muodossa. Kun uusia tuulivoimaloita ei toteuteta, niin ei myöskään sähkönsiirtoa tarvita. YVA-suunnitelmassa mainitaan, että alueen korkeimmat kohdat ovat sen keskiosassa, mikä takaa sen, että maisemavaikutukset ovat entistä suuremmat. Vuoden 2015 suunnitelmaan nähden vomalakokoja on kasvatettu 230 metristä (pyyhkäisykorkeus) jopa 300 metriin. Valtava on vaikutus Kalajokilaakson kulttuurimaisemaan kymmenien kilometrien etäisyydelle. Ylivieskassa on meneillään ainakin kuusi eri tuulivoimahanketta, saartaen koko Ylivieskan alueen. Nämä alueet kattavat ainakin 5540 ha, ison osan Ylivieskan metsien pinta-alasta (Pajukoski 2000 ha, Tuomiperä 850 ha, Urakkaneva 570 ha, Vasama 1520 ha, Koira-neva/Verkasalo 600 ha ja Hirvineva?). Nämä kaikki alueet tulisivat kehystämään Ylivieskaa ja sen jälkeen ei voitaisi enää puhua arvokkaasta kulttuurimaisemasta. Pinta- ja pohjavesistä mainitaan, että alue ei sijoitu pohjavesialueelle. Alueella on pieniä lähteitä ja järvissä ”pohjalähteitä”, eikä näidenkin yhteys pohjaveteen ole olemassa. Myös sähkönsiirtoreitistön alueella on mm. Valkialanjärvi, mikä on lähdepohjainen järvi. Öljyvahinkojen varalta tehty selvitys ei vakuuta, koska tekniikat ovat mahdollisesti samoja, kuin Kannuksessa Mutkalammin tuulivoimalassa tapahtuneen öljyvahingon voimalassa.

Luontotyytit ja kasvillisuus osiossa tulee ottaa huomioon Kauhanevan sijainti suunnitelman keskiössä, sekä jo Maakuntakaavassakin mainitut tekijät. Omakohmainen havainto on kahden vuoden takaa Kauhanevan laidalta läheltä Pajukoski I:n tuulivoimalaa. Onko mahdollista, että tuulivoimala voi vaikuttaa hillasatoon? Hillat olivat pieniä ”rutuja” pääasiassa vain pari kiveä käsittäviä, kun taas muutaman kilometrin etäisyydellä hillat olivat ensiluokkaisia. Muuttuisiko Kauhanevan luonto ja sen kasvillisuuden elinmahdollisuudet, jos tuulivoimat ympäröisivät koko nevan alueen. Herää myös huoli vieraslajien leviämisestä työkonien mukana alueelle. Oma havaintomme on Pajukoski I kaapelilinjalta havaittu Osmankäämi, mikä ei todellakaan kuulu alueen kasvistoon.

2.12.2022

edes luotettavia? Pajukoski II:n vaikutusalue ulottuu laajalle Ylivieskan jo muutenkin vähäisten järvien maisemaa pilaamaan. Ylivieskan järvistä olisi noin puolet Pajukoski II:n vaikutusalueella (Törmäjärvi, Lampinjärvi, Valkialanjärvi, Latvalampi, Mustolanjärvi, Kauhalampi, Joonaalanlampi, Häränsilmä). Koko vaikutusalue on isossa vapaa-ajan käytössä, lenkkipolut ovat Ylivieska TrailRunin myötä saaneet ihan uuden käyttäjäkunnan. Ihmiset tulevat hakemaan rauhaa, levollista ympäristöä ja luonnonläheisyyttä alueelle, ei mitään teollisuusluokan yhä vain suurempia tuulivoimaloita hallitsemaan aluetta. Huhmarin vapaa-aika ja liikuntakeskus käsittää Huhmarin mäen ja sen ympäristöön rakennetut hiihtoladut/pururata, kuntoporaat rinteessä, karting-radan, fresbee golf radan, hiihtomajan ja muita rakennuksia sekä laavuja. Alue on ympäristöönsä nähden korkealla. Alueen virkistyskäyttöön tuulivoimaloilla olisi negatiivinen vaikutus, koska todennäköisesti maisemavaikutus olisi suuri alueen korkean sijainnin vuoksi. Mm näkymä kuntoportaita noustaessa olisi järkyttävä. Maailman poliittinen tilanne on räjähdysherkkä. Nykyisin ei ole enää juurikaan näkynyt sotaharjoituskoneita alueellamme, lieneekö syynä yhä lisääntyvä tuulivoima. Lisäksi on aina vaarana, että vieras valtio haluaa vahingoittaa infraamme (tuulivoimaloita ja sähkönsiirtoa), kuten se nyt tekee Ukrainassa. Myös Ylivieskan olisi pitänyt oppia jotain Kalajoen Mutkalammin tuulivoimatyömaalla tapahtuneesta metsäpalosta. Pajukoski II alue on paljolti kuivaa kangasmetsää. Palotorjunta Pajukosken alueella tulisi olemaan vähintäinkin yhtä haastavaa, kuin mitä oli Kalajoella. Palavaa tuulivoimalaa ei nyky menetelmin kyetä sammuttamaan. Palolentoja ei myöskään voida tehdä lähellä tuulivoimaloita, minkä johdosta tulisi olemaan haastavaa suorittaa ennaltaehkäisevää palontorjuntaa. Käytöstä poisto osiossa on kerrottu, kuinka kaikki materiaali puretaan ja kierrätetään. Ensinnäkin perustukset on tarkoitus jättää maahan, ne maisemoiden. Yksityinen henkilö joutuu kuitenkin purkamaan rakennusten perustukset ja kustantamaan niiden hävityksen, eikö tuulivoimala perustukset ole samanlaista ongelmajätettä kuin yksityisten? Nyt on menossa voimakas tuulivoiman rakentamisen buumi, niin todennäköisesti purkaminen tulee tapahtumaan yhtä lyhyessä ajassa, kuin sen rakentaminenkin. Resurssien pitää tulevaisuudessa olla valtavat, jotta tästä tuulivoimajäteongelmasta selvitään ja onko enää vastuunkantajia silloin olemassa. Lisäksi tuolloin pitäisi jo olla korvaavaa energiaa tämän "sattumasähkö" tilalle. Tulevaisuuskuva talousmetsien ennallistamisesta EU:n uusissa ympäristötavoitteissa on huolestuttava. Tuulivoima-alueet vähentäisivät mahdollisesti Ylivieskan laskennallista talousmetsäaluetta. Millaiset mahtavat olla tulevaisuudessa metsänkäyttöoikeutemme omiin metsiimme, mikäli EU:n suunnitelmat ennallistamisesta toteutuvat ja mitä mahtavat tuulivoima-alueet vaikuttaa mahdollisiin EU:n vaatimuksiin? Ylivieskan kaupunginjohtaja mainostaa nykyistä suunnitelmaa siten, että kaupungilla täytyy olla laajenemismahdollisuudet. Tässä suunnitelmassa ei ole otettu lainkaan huomioon maaseudun ja loma-asutuksen laajenemis- ja elinmahdollisuuksia. Tarkoituksena näyttäisi olevan maaseudun autioittaminen. Tulevaisuudessa ovat tuulivoimattomat kunnat vetovoimaisia kuntia. Jos Ylivieskan suunnitelmat eri tuulivoimaprojektien osalta toteutuisivat, niin tulevaisuudessa Ylivieska olisi muuttotappio kunta. Kukaan ei halua katsella oman kotinsa ikkunasta pyöriviä tuulivoimaloita, tai pimeässä killottavia punaisia valoja, puhumattakaan niiden muista haittavaikutuksista (ääni, välke, varjo, värinä, korvien lukkiutuminen ja mahdolliset muut terveysvaikutukset). Moni tekee nykyisin etätöitä ja Pajukoski II:n ympäristössä mm loma-asuntoja on käytetty tähän tarkoitukseen juuri sen rauhallisen ja hiljaisen ympäristön vuoksi. Edelliseen perustuen koko Pajukoski II:n alue ei sovellu tuulivoimarakentamiseen

Lisäys edelliseen kannanottoomme henkilökohtaisella tasolla. Asumme xxx n. 5 km suunnitellusta Pajukoski II:sta. Meillä on kesämökki xxx 2,5-3 km etäisyydellä Pajukoski II:sta. Kotimme tontin rajalla n. 50-100 metrin etäisyydellä talostamme on Pajukoski I kaapelilinja jo rasitteena maillamme. Sievin Jakoistenkallion

2.12.2022

tuulivoimalat näkyvät kotipiiriimme. Ne tulivat viime talvena meille täytenä yllätyksenä. Ne näkyvät isoina peltoaukealla kotimme läheisyydessä, missä meillä on tapana liikkua vapaa-aikanamme. Lisäksi melko varmasti Urakkanevan hanke tulisi myös näkymään kotipiiriimme. xxxx rakentamamme mökin onnistuimme sijoittamaan niin, että Pajukoski I:n voimalat eivät näy mökillämme, toisin kuin silloinen rakennustarkastaja ehdotti rakentamaan sen kankaan päälle, mistä pari voimalaa olisi näkynyt. xxx rakensimme mökin turvapaikaksi, jos terveydellinen tilanne muuttuisi, niin että rakennusmateriaalit olivat luonnonmukaisia ja pintakäsittelyaineet allergiaystävällisiä, jotta mökillä on hyvä hengittää. Mökki ja sen lisärakennukset ovat pian valmiita ja nyt olisi mukava viettää siellä aikaa, mutta Pajukoski II:n suunnitelmat näyttävät murskaavan meidän unelmamme. Pajukoski II:n voimaloista moni tulisi pilaamaan järvimaisemamme, varjo ja välkevaikutuksista tuskin välttyttäisiin ja lisäksi yksi suunnitelluista avosähkölinjoista on suunniteltu 300 m:n päähän mökistämme. Mielestämme tämä on jo kohtuutonta meitä kohtaan. Emme siis halua, että Pajukoski II:ta toteutetaan.

Mielipide 7

(neljä allekirjoittajaa)

ALUKSI Pajukoski II tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) sekä ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) yleisötilaisuudessa Ylivieskan kaupungintalolla 17.10.2022 ilmeni, että esitellyssä YVA:sta puuttui ja oli mainitsematta Huhmarlammen rantakaava-alue loma-asukkaineen, siis toistakymmentä loma-asuntokiinteistöä sekä kaupungin virkistysalue, jotka sijaitsevat alle 2 km etäisyydellä Pajukoski II:n pohjoisosan tuulivoimaloiden suunnitelluista lähimmistä sijaintipaikoista (Tiivistelmä, Hankealueen ja sen ympäristön kuvaus kohta Maankäyttö ja kaavoitus, kaksi viimeistä kappaletta). Tieto lisättiin yleisössä läsnä olleen ottaessa asian esille. Kun suunniteltujen tuulivoimaloiden koko on kasvanut vuodesta 2015, jolloin se oli 230 m sitten vuoteen 2018, jolloin oli 280 m, ja nyt syksyllä 2022 varaudutaan vaikutusten arvioinnissa 300 metrin korkuisiin, on selvää, että tilanne on aiempaa vielä huonompi Huhmarlammen loma- ja virkistysalueella. Ylivieskan kaupunki on tietoinen jo 1980-luvulla hyväksytystä Huhmarlammen (käytetään myös nimeä Lampinjärvi) rantakaavasta ja alueelle rakennetuista loma-asunnoista. Tällaisen tiedon jäämistä pois OAS:sta ja YVA:sta voi pitää tuottamuksellisena – varsinkin, kun YVA menettelyjä on tarkasteltu jo v. 2015 ja v. 2018 sekä nyt syksyllä 2022, jolloin asia korjattiin vasta tilaisuuteen tulleen kehotuksesta. Vaikuttaa, että aiempina vuosina annettuihin muis-tuksiin ei olisi paneuduttu vakavasti. Yleisenä huomiona voi todeta, että tuulivoimaloiden lähivaikutusalueen tarkastelu on ollut ylimalkaisempaa kuin lähivaikutus-alueelta ulospäin olevien alueiden, joita on tarkasteltu hyvinkin seikkaperäisesti - aina ”Siliäkallioon” hakattuja vuosilukuja myöten.

LUONTONÄKÖKULMA Suunniteltu Pajukoski II tuulivoimapuisto sijoittuu yhdelle Ylivieskan parhaalle ihmistoimien aiheuttamista häiriöistä vapaalle ja monipuoliselle luontoalueelle. Alue lähialueineen on erinomainen erävaellukseen retkeilyreitteineen, nuotio- ja yöpymispaikkoineen sekä antaa hyvät mahdollisuudet luonnonrauhan kokemiseen; eläinten ja luonnon äänien tarkkailuun. Alueella on monipuolinen eläimistö; mm. kanalintujen ja kurkien soidin- ja pesimisalueet, havaintoja on myös karhuista, susista, ahmoista ja ilveksistä. Tuulivoimalat ja niiden sekä huolto- ja metsäteiden rakentaminen häiritsee pesintää ja aiheuttaa eläinten siirtymistä muualle. Matti Strömmerin havaintoja muutoksista linnustoon Kauhanevan ympäristössä 2000-luvun alusta alkaen, Pajukoski I ja uusi metsätiestö: Kurjet, hanhet, joutsenet muuttivat isossa määrin muuttoreittiiä - pesimään jäi vähemmän. Teerien noin sadan yksilön soitimet puoliintuivat jne. Alueella on jääkauden muodostamia poikkeuksellisen suurilohkareisia louhikkoja ja ”pirun peltoja”,

2.12.2022

moreeniharjanteita, suuri Kauhaneva, rämeikköjä, suokeitaita pikku lampareineen ja lampia. On myös hyvää marjastus- ja metsästysseutua.

VAIKUTUS VAPAA-AJAN ASUMISEEN HUHMARLAMMELLA Suurin haitta Huhmarlammen ympäristön (Lampinjärven) vapaa-ajan asumiselle tulisi Pajukoski II:n pohjoisosan laitoksista, varsinkin itäisimmistä, jotka on merkitty jopa alle kahden km etäisyydelle Huhmarlammen ranta-asutuksesta (on syytä ottaa huomioon jo nykyiset tuulivoimaloiden suojaetäisyysuositukset ja määräykset sekä lisäksi on ennakoitava mahdolliset muutokset niihin; VTT:n ja STM:n). Vähiten haittaa aiheutuisi Huhmarlammen suuntaan Pajukoski II:n eteläosan viidestä itäisimmästä tuulivoimalaitoksesta. Haittavaikutuksia olisivat: - tuulivoimalaitosten näkyminen maisemassa - siipien varjovälke (iltapäivällä aurinko paistaa Huhmarlammelle pitkään suunniteltujen pohjoisosan laitosten suunnasta) - lentoestevalojen näkyminen valosaasteettomassa yömaisemassa - äänihäiriö (vallitsevat tuulensuunnat ovat lounaan, lännen ja luoteen suunnasta, eli pääasiassa suunniteltujen pohjoisosan laitosten suunnasta)

YHTEENVETO PAJUKOSKI II tuulivoimapuisto on sopimaton kyseiseen ympäristöön luonnon sekä vapaa-ajan käytön ja -asumisen näkökulmasta

Mielipide 8

(4 allekirjoittajaa)

Me xxx tilan omistajat vastustamme tuulivoimapuiston rakentamista Huhmarlammen läheisyyteen. Alustavassa suunnitelmassa on unohtunut kokonaan Huhmarlammen rantakaava ja sen mökkiasukkaat. Mustutuksessa viittaamme xxxx omistajien perinpohjaiseen selvitykseen asiasta. Siihen saimme luvan xxxx sisaruksilta.

Mielipide 9

Sähkönsiirtoa/kaavaa koskeva: Emme hyväksy OX2 Oy:n suunnitelmaa tuulivoimahankkeesta koskien Pajukoski II ja suunnitelmaa sähkön siirtolinjasta SVE3b. Suunnitelmassa sähkönsiirtolinja kulkisi meidän tontin läheisyydessä sekä Lahdenperän kylän asutuksen läpi. Siirtolinja kulkisi kylän kevyenliikenteen väylän sekä alueelle suunnitellun virkistys/kuntoreitin yli. Siirtolinjan alueella kulkee myös muuttolintujen pääreitti. Kauan Lahdenperällä asuneena ja muuttolintuja seuraneena, tiedän, mistä puhun. Sähkönsiirtolinja SVE3b ilmaliinjana estää /tuhoaa käytännössä koko Lahdenperän kylän kehityksen muista haitoista puhumattakaan. Ei ole oikein, että me täällä asuvat saamme kärsiä kaikista haitoista, joita ovat mm. melu, asuntojen arvojen aleneminen, luonnonrauhan menettäminen, alueen metsätysmahdollisuuksien menetys jne. hyötyjen mennessä muualle!!! Suunniteltua sähkönsiirron vaihtoehtoa SVE3b ei tule toteuttaa Lahdenperälle!! On varmaan muitakin vaihtoehtoja ? Ei voi olla oikein , että sähkönsiirtolinjaksi on valittu eteläinen reitti, jotta Ylivieska voisi laajentua

Tuulivoimaloita koskeva: Voimalat ovat liian lähellä asutusta!! Vähimmäisvaatimus Lahdenperän asutukseen tulee olla 5km. Voimaloille olisi parempi vaihtoehto esim. (V2), jotta tuo em. etäisyys asutukseen toteutuisi.

Mielipide 10

Mielipide koskien Pajukoski II teollisuusaluetta

Ihmettelen kovasti miksi jo kertaalleen tyrmätty hanke yritetään uudestaan runnoa läpi, uudessa maakuntakaavassahan tämä nykyinen alue ei ole edes soveliaista tuulimyllyille. Mikä instanssi se sitten pysäyttää Ylivieskan kaupungin ajattelemaan

2.12.2022

mihin on soveliasta myllyjä perustaa? Onko kaavoittaja jalkautunut maastoon? Sillä tässähän ei olla rakoliitereille rakennuslupaa antamassa.

Itse Lahdenperällä asuvana koen että tämä hanke huonontaa elämälaatua valoi-
neen, äänineen, maiseman raikauksineen. Miten tämä vaikuttaa kyläni elivoimai-
suuteen? Kuinka houkutteleva paikka tämä on uusille asukkaille rakentaa talo ja
perustaa perhe jos myllyt humisee korvanjuuressa? Ja haluaisin tietää miten kiin-
teistöni arvonalenema korvataan?

Minua ihmetyttää myös tämä YVA-menettely, jos ja kun alueelta löydetään jotain
miinuksia, niin ne ilmeisesti ohitetaan olankohautuksella ja muodonvuoksi kirjoite-
taan pari lausetta raporttiin. Tässäkin tapauksessa kauhaneva ja -lampi miinoite-
taan ympäriltä myllyillä, siinäpä saa myllyille pyöritellä tietokoneen näytöllä paik-
koja jotta ne sulautuu ympäristöön, teerien elinympäristöä häiritsemättä. Onko
YVA-raportin tilaaja ja maksaja tuulivoimapuisto-yhtiö? Jos näin on niin eikö silloin
ole "pässi kaalimaan vartijana" ?

Pajukoski II sähkönsiirtovaihtoehdot ovat naurettavuuden huippu, etenkin tämä
SVE 3B, läpi kylän halkova ilmalinja, oletteko tosissanne? Tämä jos mikä kertoo
linjan suunnittelijoiden ammattitaidosta, tai paremminkin sen puutteesta. Voi niitä
muuttolintuparkoja jotka seilaavat Evijärven peltoaavan ja Mällinevan väliä.

Pajukoski II tuulipuisto asukaslehdessä kaupunginjohtaja ja OX2 hankevastaavat
kilvan kehuvat hankeen taloudellisia plussia hiilinielupropagandaa unohtamatta.
Toki kiinteistövero tulee, mutta työllisyys vaikutukset ovat minimaalisia paikalli-
sille, lähinnä 2-3 kuukauden maansiirtoyrityksen murskeralli. Käsittääkseni tämän-
kin tuulivoimayhtiön omistaa ulkomainen sijoitusrahasto, ei heitä kiinosta muu kuin
rahavirta omaan taskuun, viis siitä mihin myllyt tulevat ja kenen elämään vaikutta-
vat.

Jos tämä hanke tämmöisenään toteutuu kertoo se Ylivieskan kaupungin ylimieli-
syydestä muita lähiseutujen asukkaita kohtaan.

Mielipide 11

Muistutus Ylivieskan Pajukoski II vaiheen tuulivoimapuiston osayleiskaavan osal-
listumis- ja arviointisuunnitelmaan sekä YVA- selvitykseen.

LAMPINJÄRVEN ALUE Keskusteltaessa Pajukoski 2 hankkeesta eräs henkilö sa-
noi kannattavansa periaatteessa uusiutuvan energian rakentamista näinä vaikeina
aikoina. Mutta hän ihmetteli sitä, että onko Ylivieskan ainoan järven ranta juurikin
se paikka, mihin myllyt pitää sijoittaa. Ylivieskassahan on kyllä toinenkin isompi
järvi eli Kekajärvi, mutta totta on, että Ylivieskassa luonnonmukaiset vedet ovat
todella vähissä. Olettaisi, että myös kaupungin päättäjät haluavat vaalia vähiä jär-
viään huolella, jotta ne säilyvät myös jälkipolville. Lampinjärven rannalla on myös
kaupungin laavu, jota kaupunkilaiset oppivat korona- aikana käyttämään runsaasti.
Loma – asuntorakentaminen Lampinjärven rannoille on alkanut jo 60 – luvun lop-
pupuolella. Ranta – asemakaava on vahvistettu 31.12.1982. Tämän jälkeen raken-
taminen on vauhdittunut ja tällä hetkellä Lampinjärvellä on 14 lomakiinteistöä. Li-
säksi ranta- asemakaava mahdollistaa kolmen loma- asunnon rakentamisen. Osa
loma-asunnoista on vielä perikuntien hallussa, jolloin niiden tunnearvo on suuri.
Suunniteltu tuulivoima- alue sijaitsee siten, että lähimmät 300 metriä korkeat teolli-
suuslaitokset olisivat n. 1,8 – 2,3 km etäisyydellä loma- asunnoista.

OSALLISTUMIS- JA ARVIINTISUUNNITELMA

Maakuntakaava: - Voimassa olevan maakuntakaavan mukaan tv-1 347 alueelle
voidaan sijoittaa tuulivoimaloita eli nykyinen Pajukoski 1 tuulivoimalat ja

2.12.2022

Lahdenperän suunnalla olevat 9 tuulivoimalaa sijaitsevat maakuntakaavan määrittämällä alueella. Sen sijaan luo-1 Kauhanevan suoalueen pohjoispuolella olevat tuulivoimalat eivät sijaitse tv-1 alueella. Maakuntakaava ei siis tue tuulivoimaloiden sijoittelua Lampinjärven rantaan. Arviointisuunnitelmassa on käytetty kaksi sivua suunnitteilla olevaan maakuntauudistukseen ja TUULI- hankkeeseen. Mahdollinen maakuntauudistus tullee voimaan aikaisintaan 2024 ja valitusprosessien jälkeen todennäköisesti vasta vuosikymmenen lopulla. Tuntuu hyvin tarkoituksenhakuiselta viitata päätöksenteon pohjaksi mahdolliseen tulevaan maakuntakaavaan, kun juridisesti päätökset on tehtävä nykyisen voimassa olevan maakuntakaavan mukaan.

Yleis- ja asemakaavat: - OAS sivu 18 ” Pajukoski II tuulivoimapuiston hankealueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei ole voimassa olevia asemakaavoja. Lähimmät voimassa olevat asemakaavat ovat Ylivieskan keskustan alueella 5 km hankealueesta pohjoiseen ja Sievin kirkonkylän asemakaava 6 km hankealueesta etelälounaaseen.” Tämä ei pidä paikkaansa, vaan hankealueen välittömässä läheisyydessä on Lampinjärven ranta- asemakaava. Saman sivun ensimmäinen kappale tulisi kirjoittaa muotoon ” Hankealueella ei ole voimassa olevia yleiskaavoja. Alue rajautuu lännessä Pajukoski / tuulivoimapuiston osayleiskaavaan. Hankealueen itäpuolella sijaitsee Lampinjärven ranta- asemakaava”. YVA- selvityksessä on samat puutteet.

Selvitykset ja vaikutusten arviointi - Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 6 kerrotaan, että melu- ja välkevaikutukset ulottuvat alle 2 kilometrin säteelle tuulipuistosta, ja merkittävimmät maisemavaikutukset ulottuvat noin 2-3 kilometrin päähän. Toisin sanoen Lampinjärvi loma- asuntoineen ovat sekä melu- ja välkevaikutukselle alttiita ja että tuulivoimaloista aiheutuu OAS – laatijoiden mielestä merkittäviä maisemavaikutuksia koko Lampinjärven alueelle. Tämän perusteella pidämme itsestään selvänä, että hankkeen yhteydessä laadittavassa näkemäanalyysissä ja havainnekuviissa on huomioitava Lampinjärven alueen loma- asunnot. Havainnekuvat on otettava myös tilanteesta, jossa Lampinjärven ja voimaloiden välinen puusto on hakattu. Meillä on kokemuksia siitä, että puustoa voidaan myydä myös järven ranta-alueelta, jolloin puuston suojavaikutusta ei ole. - tuulivoimaloiden ääni-, matalataajuinen ääni sekä välkemittaukset on myös tehtävä Lampinjärven alueelle kullekin loma- asunnolle erikseen. - suunnitteluohjeissa painotetaan, että suunnittelussa on varmistettava, ettei asutukselle aiheudu merkittäviä melu- ja välkevaikutuksia.

Taloudelliset vaikutukset - Osa Lampinjärven loma- asunnoista on vaihtanut omistajaa. Kauppa on käynyt hyvin ja viimeistenkin vuosien aikana joitakin loma- asuntoja on myyty. Mikäli tuulivoimahanke toteutuisi, on itsestään selvä, että kiinteistöjen arvo romahtaisi. Jos lomakiinteistöä myytäisiin tilanteessa, jossa 9 kpl 300 metriä korkeita laitoksia olisi silmien ilona rantamaisemaa katsoessa, on aivan turha väittää, etteikö sillä olisi ostajan kannalta negatiivinen vaikutus ostopäätöksentäessä Lampinjärven maisemaa ilman voimalaitoksia.

Muita huomioita - Osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 23 on lista sidosryhmistä. Listassa on mm. tiekuntia, mutta Lampinrannantien tiekunta puuttuu. Lampinrannantie kulkee Lampinjärven rantaa aina kaupungin omistamalle Huhmarlammen laavulle saakka. Tiekunta on rekisteröity 2008. Olisi asiallista liittää tiekunta sidosryhmäluetteloon, jotta informaatio kulkisi myös sitä kautta tieosakkaille/ lomakiinteistöille. Yhteenvedo - yhteenvetona toteamme, että päättäjien on huomioitava Lampinjärven laaja loma- asuntoyhteisö sekä todettava, että näin lähelle loma- asuntoja massiivisen tuulivoimapuiston rakentaminen ei ole

2.12.2022

mahdollista ja johtopäätöksenä tästä hylättävä vaihtoehto, jossa hankealueen pohjoispuolelle rakennetaan 9 voimalaitosta.

Mielipide 12

Sähkönsiirto. Sähkönsiirto tulisi ensisijaisesti toteuttaa vaihtoehtoilla SVE2 taikka SVE3 niiden reittivaihtoehtojen vaikuttaen vähemmän asutukseen. Mikäli päädytään SVE1 vaihtoehtoon tulee se toteuttaa ensisijaisesti SVE1C mallin mukaan kokonaan maakaapelina, sekä valtakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen, että asutukseen kohdistuvan rasituksen vuoksi. Kustannuksen nousu itse hankkeen toteuttajille ei voi nousta tärkeämmäksi tekijäksi mitä alueelle ja sen asukkaille kohdistuva rasitus. Rasitusta arvioitaessa tulee ottaa huomioon jo urakkanevan, hirvinevan, sekä muiden sähkönsiirtolinjojen ja tuulivoiman teollisuusalueiden tuotama rasitus, jonka vuoksi kokonaisrasitusta alueelle ei tule lisätä. Lisäksi huomion arvoista on Ylivieskan kaupungin tahto kyseiselle SVE1C toteutusmallille.

Toteuttaminen. Lähtökohtaisesti pajukoski 2 hanketta ei tulisi toteuttaa ja tulisi päätyä vaihtoehtoon VE0. Alueen läheisyyteen sijoittuu arvokkaita luontokohteita, eläimistöä, sekä vaikutus valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen tulisi olemaan joka tapauksessa voimakas. Kokonaisuudessaan sähkönsiirron ja voimaloiden toteutus on merkittävä rasite alueiden asukkaille, sekä ympäristölle.

Pajukoski2 alue sijoittuu kurjen syyspäämuuttoreitin välittömään läheisyyteen. Pajukoski 2 ei ole energia ja ilmastovaihemaakuntakaavassa tuulivoiman KYLLÄ aluetta muutoin kuin murto-osalta, eikä alue sisälly kokonaisuudessaan maakuntakaavaan. Näissä malleissa on otettu huomioon tuulivoiman sijainninhjaus ja työ on lähtenyt tarpeesta sijainninhjaukselle. Tätä kaavojen sijainninhjauksta tulisi noudattaa, sekä kunnioittaa kokonaishaittojen minimoimiseksi ja rakentamisen ohjaamiseksi.

Mikäli toteutukseen päädytään etäisyyden asutukseen tulisi kasvaa samalla, kun voimaloiden teho ja korkeus kasvaa. Muutoin ei voida välttyä lisääntyviltä haitoilta asukkaille ja heidän elinympäristölleen. Tällä hetkellä voimat sijaitsisivat aivan liian lähellä lähintä asutusta noin kilometrin päässä vakituisesta asutuksesta. Mikäli tätä ei huomioida tulee voimaloilta vaatia ympäristölupa asukkaiden oikeusturvan, sekä asumisturvallisuuden sekä terveyden varmistamiseksi.

Mielipide 13

Esitetyn hankkeen kannalta tulee vakavasti miettiä kolmannen arvioitavan vaihtoehtoon laatimista, joka olisi voimassa olevan maakuntakaavan mukainen ja painotuisi Pajukoski 1 hankkeen kehittämiseen sen eteläpuolella ja Kenkänevilla muikaillen alkuperäistä voimassa olevaa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavan tuuli-voimamerkintää. Tämä myös siksi, että käynnissä olevan maakuntakaavan laadinnassa esitetty aluerajaus perustuu paikkatietoon perustuviin karkeisiin analyysihin, eikä niissä ole huomioitu tai hyödynnetty kartoista tai tietokannoista puuttuvaa paikallista hiljaista osaamista ja tietoa, kuten mm. virkistyskäyttö, polkureitistöt tms. Hankkeen suunnittelun sekä sitä koskevan maakuntakaavoituksen osalta toiminta voi näyttäytyä asukkaille poukkoilevana, eikä asukkaiden tai osallisten mahdollisuuden luottaa aiempien prosessien suunnittelun, ja siten oman ympäristön kehittämisen suuntaviivojen pysyvyyteen ole mahdollista. Hankkeen osalta tulee edistää vuoropuhelua viranomaisten kesken ja odottaa maakuntakaavoituksen etenemistä, jossa tulee painottaa alkuperäisen tv-merkinnän mukaista suunnittelua. Virkistykseen kohdistuvien vaikutusten osalta on sinällään tunnistettu oikeita

2.12.2022

asioita arvioitavaksi. Kuitenkin, ohjelmassa esitetyn VE1 hankealueen rajaus Kauhanavan pohjoispuolelle sijoittuvien voimaloiden osalta tulisi unohtaa epäonnistuneena, erityisesti sen vaikutusten osalta vapaa-ajan kuntoilu/retkeily-yhteyteen sekä latuyhteyteen Joonaalasta Huhmarkalliolle. Ulos liikkumaan lähtevät asukkaat eivät odota pääsevänsä tuulivoimaloiden läheisyyteen, varsinkaan niistä aiheutuvan melun eikä näköhaittojen vuoksi. Tuulivoima-alueet ovat ihmisten oloihin vaikutuksia aiheuttavia energiantuotanto-alueita - eivät vapaa-ajan vieton alueita. Asukkaat hakevat luonnon rauhaa ja hiljaisuutta liikkueessaan em. yhteydellä sekä alueella, joka on erityisen suosittu ja käytetty yhteys Ylivieskassa. Tästä syystä vaikutukset olisivat merkittävän haitallisia ja ne turmelevat vaikutusalueellaan luonnonrauhan, varsinkin koska korvaavia ylläpidettyjä yhteyksiä ei kaupunkikeskustan läheisyydestä löydy.

On myös huomioitava, että alueella sijaitsee Kauhanava, joka on 1. vaihemaakuntakaavassa luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeä suoalue (luo-1). Jo nykyisellään Pajukoski 1 aiheuttaa vaikutuksia em. reitistöön. Hankkeen yhteisvaikutukset olemassa olevan Pajukoski 1 -alueen osalta tulee laajalti huomioida erityisesti maisemavaikutusten osalta. Myös vaikutukset edellä mainittuun virkistyskäyttöön tulee huomioida kattavasti.

Mielipide 14

...

Taustaa / Tosiasioita ympäristövaikutusten arviointiohjelmasta Pajukoski II tuulivoimapuistossa tuotetun sähkön siirto valtakunnan verkkoon toteutetaan ilmajohtolla ja/tai maakaapeleilla. Hankkeessa arvioidaan useita vaihtoehtoisia voimajohtoreittejä (Kuva alla, s. 18). Siirtolinjavaihtoehto SVE3b, sähkön siirto 110 kV ilmajohtolla JylkkäAlajärvi voimajohtoon varteen rakennettavalle sähköasemalle, ilmajohtoreitin pituus noin 15 kilometriä, kulkisi Iso-Mällinevan Natura-alueen eteläpuolitse, metsätalousalueiden ja osittain peltoaukeiden kautta, Lahdenperän, Heusan ja Markkulan kylien asutusta sivuten.

Voimajohtoon etäisyys asuin- ja lomarakennuksiin /Sievi: alle 100 metriä 2 asuinrakennusta ja alle 300 metriä 13 asuinrakennusta ja 2 lomarakennusta (s. 49).

SVE3: Alle 100 metrin etäisyydelle sähkönsiirron reittivaihtoehtoista SVE3a ja b sijoittuu maakunnallisesti arvokas Vanhankirkon–Jyringin kulttuurimaisemat Vääräjokivarressa. Muut kohteet sijoittuvat vähintään 200 m etäisyydelle voimajohtosta (s. 74). Uuteen johtokäytävään sijoittuva uusi 110 kV voimajohto tarvitsee noin 26 metriä uutta puutonta johtoaukeaa sekä 10 metrin reunavyöhykkeen (s. 26). Sähkönsiirto saattaa aiheuttaa maiseman rakenteen, luonteen ja laadun muutoksia kun puustoa joudutaan poistamaan ilmajohtojen ja maakaapelin tieltä. Ilmajohtoon rakenteet erottuvat avoimessa maisemassa enintään muutaman kilometrin etäisyydelle ja maakaapeli ainoastaan lähiympäristönsä (s. 78). Turvaetäisyydet voimajohtoihin / Johtoaukealla tai sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa koitua sähköturvallisuuden vaarantumista tai haittaa voimajohtoon käytölle tai kunnossa pysymiselle. Toisaalta voimajohtojen lähiympäristön maankäytölle ei Suomessa ole virallisia rajoituksia, eikä johtoalueen ympärille vaa-dita suojaalueen jättämistä (s. 29).

Vaatimukset 1. Ylivieskan Pajukoski II tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaisesta sähkönsiirtovaihtoehdosta SVE3b on luovuttava jo hankesuunnittelun tässä vaiheessa. 2. Sievin kunnan alueelle ei tule sijoittaa min-käänlaista Pajukoski II tuulivoimapuiston sähkönsiirtolinjaa (ei ilmajohtoja eikä maakaapeleita).

2.12.2022

Kannanotto-/Mielipideperustelut: On kohtuutonta, että Ylivieskan Pajukoski II sähkönsiirtoa varten Sievin kunnan maaomistajien tulisi luovuttaa maapohjaa sähkönsiirtolinjaa varten. Maapohja pilattaisiin, vaikka esitetyissä malleissa on voimaluiston sijaintikunnalla lyhyempiä reittejä järjestää tuulivoimapuiston sähkönsiirto. Jo nyt Sievin kunnan alueella löytyy törkeästi kohdeltu Jakostenkallioiden tuulivoima-alue, jonka maisemointia ei ole hoidettu. Sähkönsiirtolinja SVE3b kulkisi aivan liian lähellä asuin- ja lomarakennuksia. Alle 100 metrin etäisyydellä olisi 2 asuinrakennusta ja alle 300 metrin etäisyydellä 13 asuinrakennusta ja 2 lomarakennusta. Lisäksi sähkönsiirtolinja kulkisi Jyringin, Lahdenperän, Heusan ja Markkulan kylien asutusta sivuten. Ylivieskan Pajukoski II tuulivoimapuiston siirtolinjavaihtoehto SVE3b kulkisi pääosin Sievin kunnan pelto- ja metsäalueilla sekä Lahdenperän kyläasutuksen läpi. Se kulkisi myös Vanhakirkko-Jyrinki maakunnallisesti arvokkaan maisema-alueen välittömässä tuntumassa. Voimajohtopylväät olisivat hallitseva näky maisemassa. Lisäksi uuteen johtokäytävään sijoittuva uusi 110 kV voimajohto tarvitsisi kymmenien metrien levyisen johtokäytävän reuna-vyöhykkeineen, joiden näkyvyys ja merkittävyys luonnossa olisi huomattava.

Vanhakirkko-Jyrinki -kulttuurimaisemassa on monia maakunnallisesti arvokkaita kohteita/rakennuksia, joista yksi xxx Ruutilan kiinteistö rakennuksineen. (Ruutilan talot /Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 Sievi, 3533.pdf s. 79. Lähteet: Inventointiaineisto. Vanhat rakennukset –projekti. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus 2004. Salo, Petri)

Sievin kunnanhallitus 18.10.2022 § 151 Liite: Lausunto Pajukoski II YVA_ohjelma Sähkön siirto Kunnanhallitus on antamassaan lausunnossa esittänyt koskien hankkeen sähkön siirtoa mm., että arviointiohjelman mukaisesta sähkönsiirron vaihtoehdosta SVE3b tulee luopua jo hankesuunnittelun tässä vaiheessa. Siirtolinja kulkee pääosin Sievin kunnan pelto- ja metsäalueilla sekä Lahdenperän kyläasutuksen läpi. xxx Mielipiteen antajat xxx yhtyvät tähän kannanottoon/mielipiteeseen ja vaatimuksiin koskien Ylivieskan Pajukoski II tuulivoimapuiston ympäristövaikutusten arviointiohjelman sähkönsiirtolinjavaihtoehtoa SVE3b.

Mielipide 15

Vaihtoehto VEO: Uusia tuulivoimaloita ei toteuteta. Perustuslaki 2 luku Perusoikeudet 20§ Vastuu ympäristöstä Vastuu luonnosta ja sen monimuotoisuudesta, ympäristöstä ja kulttuuriperimästä kuuluu kaikille. Julkisen vallan on pyrittävä turvaamaan jokaiselle oikeus terveelliseen ympäristöön sekä mahdollisuus vaikuttaa elinympäristöään koskevaan päätöksen tekoon.

Tuulivoiman rakentaminen Ylivieskan alueella on rinnastettavissa kotirauhan rikkomiseen. Hanketoimijalle on asetettava näyttövelvollisuus, ettei tuulivoimaloista ole haittaa ympäristölle eikä asukkaille. VE2: suunnitelman kaikki 9 voimalaa sijoittuvat aivan liian lähelle asuinpaikkaamme, maametsätilaamme vieden asumismahdollisuuden meiltä sekä tulevilta sukupolvilta. Kaupungille on asetettava täysi vastuu taloudellisesti, jos menetämme asumismahdollisuuden kotipaikallamme.

Pajukosken metsätie on seudun virkistysalue Kauhanevan luonnon lisäksi, joka tulee säilyttää koskemattomana. Pajukosken metsätiellä operoi neljä metsästysseuraa, ulkoilijoita, triathlonin treenaajia, marjastajia ja sieviläinen menestynyt koiravaljakko. Tie on maantieltä maantielle kulkevana myös oikotie monille varsinaisen tarkoituksensa puunkuljetusten metsätalouden lisäksi. Vaadin ehdotonta tuulivoiman rakentamisen lopettamista Pajukoski alueelle. Tuulivoima on rakennettava sinne, missä siitä ei ole haittaa ihmisille, eläimille eikä ympäristölle.

2.12.2022

Mielpide 16

...

Ehdotetuille vaihtoehdoille VE1, VE2 ja VE3 ei pidä myöntää ympäristölupaa ympäristöön aiheutuvien kohtuuttomien haittojen ja vaarojen johdosta.

Esitetyn kannanoton perusteluksi seuraavat seikat: Matalataajuuden kuuloalueen liittävän infraäänien vaikutus on jäänyt kokonaan vaille huomiota. Asiasta on laadittu tutkimus, perustuen johdatteluviin haastattelukyselyihin ja koenukkumisiin tuulivoimalan läheisyydessä. Tutkimus on laadittu "mittatilaustyönä" tarkoituksena mitätöidä infraäänien haitalliset vaikutukset unohtaen fysiikan perusilmiöt. Tähän hataraan tutkimukseen vedoten tuulivoiman kannattajat vetoavat väistääkseen vastuunsa haittavaikutuksista. Tähän liittyen, mm. eri lähteistä tulevan saman taajuuden säteilyn toisiaan vahvistavan, koherentin, vaikutuksen seurauksena matalataajuuden äänen painevaikutus saattaa nousta vaarallisen korkeaksi. Pahimmillaan tilanne on silloin, kun infraäänien taajuus sattuu resonanssiin kiinteän materiaalin tai biologisen materiaalin ominaisuusvärähtelyn kanssa. Näistä on päässyt tihkumaan julkisuuteen muutamia tapauksia Suomessa, mutta useimmista on vaiettu julkisuudessa, ilmeisestikin vaiennettuja taloudellisin menetelmin.

Saksassa tuulivoimarakentaminen on tyrehtynyt lähes kokonaan ja sikäläinen sairausvakuutus toiminto on avannut omat koodit tuulivoiman aiheuttamille terveyshaitoille. Tietojeni mukaan mm. Kiinassa on kehitetty infraääniasenne, jota on käytetty menestyksellisesti mielenosoitustilanteissa. Asuessani vakituisesti, 24/7, tuulivoiman haitta-alueella voin todeta kärsiväni haitoista jatkuvasti. Erityisesti tilanne on pahentunut Pajukoski I:n haittojen jälkeen Sievin Jakoistenkallion voimaloiden käynnistyttyä joulukuussa 2021. Oireistani mainittakoon jatkuva kuuloaistin tinnitys, mikä on luonnollinen vastareaktio infraäänille vastameluperiaatteella sekä unihäiriöt. Nukahtamisen jälkeen herään n. kahden tunnin kuluttua, enkä saa unta sen jälkeen. Tällöin aivojen välittäjäaineiden palautumisprosessi jää vaillinaiseksi tai toteutumatta puutteellisen unen REM-vaiheen jäädessä kokonaan pois. Sen seuraukset eivät ole normaaliin ihmisen psyykkiseen kuuluvia. Jos olen poissa kotoani, niin oireet häviävät muutaman vuorokauden kuluessa. Julkisuudessa mainitut oireet on pyritty mitätöimään mm. nosebo-ilmillä tai selittelemällä asiasta kärsivät jotenkin "ei normaaleiksi". Tämä painostava asenne estää ihmisiä puhumasta tästä avoimesti "leimaantumisen" pelossa. Alan kirjallisuudessa olevien tietojen mukaan infraääneltä suojaava turvaetäisyys on n. 15 km.

Edellä esitetyn perusteella tuulivoimatoimijan ja Ylivieskan Kaupungin pitää velvoittaa suorittamaan infraäänien perusteellinen kartoitusmittaus asuinalueellamme erilaisissa sääolosuhteissa mukaan lukien ilman paine, -lämpötila, -suhteellinen kosteus, tuulen suunta ja -nopeus, koska nämä kaikki seikat vaikuttavat matalataajuuden ääniaallon ominaisuuksiin. Lisäksi mainitut tahot pitää velvoittaa taloudelliseen vastuuseen, kun asumismahdollisuutemme turmeltuu ja joudumme hylkäämään asuinpaikkamme. Lähialueen kiinteistöjen asumismahdollisuuden turvaamisen puolesta